

# Diweddariad i'r Egwyddorion Dylunio ar gyfer cyfres cymwysterau Sgiliau Hanfodol

Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol

Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol

Sgiliau Llythrennedd  
Digidol Hanfodol

Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol



## Cynnwys

	<b>Tudalen</b>
<b>1. Cyflwyniad</b>	2
<b>2. Strwythur a nodau cyffredinol</b>	3
<b>3. Canllawiau i gyrff dyfarnu</b>	4
<b>4. Manyleb Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol</b>	6
<b>4.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol</b>	13
<b>4.2 Manyleb y dasg reoledig a'r prawf cadarnhau</b>	14
<b>5. Manyleb Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol</b>	28
<b>5.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol</b>	35
<b>5.2 Manyleb y dasg reoledig a'r prawf cadarnhau</b>	36
<b>6. Manyleb Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol</b>	49
<b>6.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol</b>	61
<b>6.2 Manyleb y dasg reoledig a'r drafodaeth strwythuredig</b>	63
<b>7. Manyleb Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol</b>	65
<b>7.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol</b>	76
<b>7.2 Manyleb y dasg reoledig a'r drafodaeth strwythuredig</b>	77

# 1. Cyflwyniad

Mae'r Egwyddorion Dylunio hyn yn amlinellu'r rhesymeg, strwythur, nodau, canlyniadau dysgu a gofynion asesu ar gyfer cyfres o gymwysterau Sgiliau Hanfodol Cymru. Maent yn nodi'r meini prawf mae'n rhaid i bob corff dyfarnu sy'n cynnig cymwysterau Sgiliau Hanfodol Cymeradwy eu bodloni. At ddibenion adran 20 o Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015, dylid ystyried y ddogfen hon fel y meini prawf a fydd yn cael eu cymhwyso gan Cymwysterau Cymru wrth benderfynu a ddylid Cymeradwyo ffurf ar y cymhwyster hwn.

Mae hon yn **Ddogfen Reoleiddio** o dan **Amod B7** o'n Hamodau Cydnabod Safonol.

Wedi'i gyhoeddi ym Mehefin 2023, dyma Fersiwn 4 o'r Egwyddorion Dylunio sy'n adlewyrchu diweddariadau i'r manylebau sgiliau ar gyfer pob lefel o'r cymwysterau Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol.

Mae'r fersiwn hon o'r Egwyddorion Dylunio yn disodli'r tair fersiwn flaenorol a gyhoeddwyd yn 2015, 2017 a 2022.

Mae'r diweddariadau'n berthnasol i ddysgwyr sy'n dilyn cymwysterau Sgiliau Llythrennedd Digidol o 01 Medi 2023.

Dylid defnyddio'r ddogfen hon ochr yn ochr â manylebau pwnc a'r manylebau asesu presennol ar gyfer cymwysterau Sgiliau Hanfodol Cymru lefel mynediad mewn Cymhwyso Rhif a Chyfathrebu. Mae'r rhain ar gael yma:

[Sgiliau Hanfodol Cymru \(agored.cymru\)](http://agored.cymru)

[Cymwysterau a chyrsgiau hyfforddi Sgiliau Hanfodol Cymru | City & Guilds \(cityandguilds.com\)](http://cityandguilds.com)

[Sgiliau Hanfodol Cymru Edexcel | cymwysterau Pearson](http://cymwysterau.pearson)

[Cyfres Cymwysterau Sgiliau Hanfodol Cymru \(cbac.co.uk\)](http://cbac.co.uk)

Dylid cyfeirio ymholiadau ynglŷn â'r ddogfen hon at [ymholiadau@cymwysterau.cymru](mailto:ymholiadau@cymwysterau.cymru)

## 2. Strwythur a nodau cyffredinol

Mae cyfres cymwysterau Sgiliau Hanfodol Cymru yn cynnwys y canlynol:

**Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol;**  
**Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol;**  
**Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol; a**  
**Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol.**

Mae pob cymhwyster Sgiliau Hanfodol ar gael o lefel mynediad 1 i lefel 3, ac eithrio Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol, sydd ar gael o lefel mynediad 3 i lefel 3.

### 2.1 Nodau

Dylai cymwysterau Sgiliau Hanfodol alluogi ymgeiswyr i feithrin a dangos dealltwriaeth o'r sgiliau hanfodol a chymhwysedd yn y sgiliau hynny y mae cyflogwyr ac addysgwyr cam nesaf yn eu gwerthfawrogi ac sydd eu hangen ar ymgeiswyr er mwyn datblygu a sicrhau perfformiad effeithiol wrth ddysgu, mewn gwaith a bywyd.

Maent wedi'u datblygu i'w defnyddio mewn Addysg Bellach, Dysgu Seiliedig ar Waith, Dysgu Oedolion yn y Gymuned a lleoliadau amgen.

### 3. Canllawiau i gyrff dyfarnu

Er mwyn ennill cymhwyster mewn Sgiliau Cymhwysio Rhif Hanfodol neu Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefelau 1, 2 neu 3, mae'n rhaid i ymgeiswyr ddangos eu sgiliau mewn:

- tasg reoledig; a
- prawf ategol.

Er mwyn cyflawni'r cymhwyster mewn Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol a Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol ar bob lefel, rhaid i ymgeiswyr ddangos eu sgiliau mewn:

- tasg reoledig; a
- trafodaeth strwythuredig.

Mae'r dasg reoledig yn mesur sgiliau pwnc benodol a bydd angen i ymgeiswyr ddangos y gallant ddefnyddio sgiliau mewn modd cyfannol, sy'n berthnasol i gyd-destun bywyd go iawn.

Diben y dasg reoledig a'r drafodaeth strwythuredig yw cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol ymgeiswyr.

**Asesiadau crynodol** yw'r dasg reoledig, y prawf cadarnhau a'r drafodaeth strwythuredig. Dylid cynnal yr asesiadau pan fydd yr ymgeiswyr wedi meithrin y sgiliau ar y lefel ofynnol.

Dim ond unwaith y gellir ymgymryd ag asesiadau, ond gall ymgeisydd ymgymryd â thasg dan reolaeth, prawf ategol neu drafodaeth strwythuredig **wahanol** ar adeg arall os na fydd yn llwyddo. Dylid rhoi cyfle ar gyfer dysgu pellach a chyfle i baratoi i unrhyw ymgeisydd nad yw wedi llwyddo yn y dasg reoledig, y prawf cadarnhau na'r drafodaeth strwythuredig cyn iddo geisio ailsefyll y Dasg neu'r Prawf neu ailddechrau'r drafodaeth.

#### 3.1 Caiff tasgau dan reolaeth:

- eu pennu'n allanol gan gyrff dyfarnu *neu* eu datblygu gan ganolfannau a'u cymeradwyo gan gyrff dyfarnu;
- eu hasesu'n fewnol gan staff â chymwysterau priodol, gan ddefnyddio'r cynlluniau marcio perthnasol;
- eu safoni'n fewnol gan ganolfannau;
- eu sefyll yn unol â chanllawiau ar gyfer tasgau dan reolaeth a gyhoeddir gan y gyrff dyfarnu; a

- chaiff eu hansawdd eu sicrhau'n allanol gan gyrff dyfarnu.

### 3.2 Cwblhau tasgau dan reolaeth

Rhaid cwblhau'r dasg reoledig o dan amodau rheoledig o fewn uchafswm o wyth wythnos yn olynol. Nid yw'r cyfnod o wyth wythnos yn cynnwys gwyliau academiaidd nac absenoldeb ymgeiswyr am resymau dilys. Mae'n bosibl y caniateir eithriadau arbennig ar gyfer hyd y dasg a'r gofynion o ran y cyfnod gweithio o dan amgylchiadau eithriadol (gweler polisiau ystyriaethau arbennig cyrff dyfarnu).

Gall aseswyr roi cyfle i ymgeiswyr geisio eglurhad ynglŷn â gofynion tasg yn ystod y dasg ond ni ddylent roi adborth ar unrhyw waith a wneir gan ymgeisydd yn ystod y dasg. Er enghraifft, byddai'n amhriodol hysbysu ymgeisydd ei fod wedi ateb cwestiwn penodol yn anghywir yn ystod y dasg. Gallai eglurhad priodol gynnwys argymhell y dylai'r ymgeisydd fwrw golwg dros ei ymatebion cyn cyflwyno ei dasg wedi'i chwblhau.

### 3.3 Hyd y dasg reoledig

- Lefel mynediad - hyd at 6 awr (Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol a Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol)
- Lefel 1 - hyd at 4 awr
- Lefel 2 - hyd at 5 awr
- Lefel 3 - hyd at 8 awr

Gellir ymgymryd ag unrhyw weithgarwch ymchwil ychwanegol y tu allan i'r uchafswm oriau ond rhaid ymgymryd ag ef o fewn y cyfnod o wyth wythnos yn olynol.

### 3.4 Caiff profion cadarnhau:

- eu llunio'n allanol gan gyrff dyfarnu;
- eu trin fel deunydd cyfrinachol gan ganolfannau;
- eu sefyll heb eu gweld ymlaen llaw gan ymgeiswyr a'u cwblhau heb gymorth (ac eithrio unrhyw gymorth a ganiateir gan addasiadau rhesymol);
- eu sefyll heb gymorth cyfrifiannell ar gyfer Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol;
- eu sefyll heb eiriadur ar gyfer Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol;
- eu marcio'n allanol; a
- maent yn cydymffurfio â'r canllawiau ar gyfer profion cadarnhau a gyhoeddir gan gyrff dyfarnu.

### 3.5 Trafodaethau strwythuredig:

- trafodaeth un i un neu drafodaeth mewn grŵp bach o hyd at bedwar

- ymgeisydd, a gynhelir gyda'r aseswr.
- bydd angen i'r ymgeisydd baratoi;
  - nid ydynt yn sesiwn holi ac ateb;
  - cânt eu llywio gan yr asesiad o'r dasg dan reolaeth; a
  - maent yn uniongyrchol gysylltiedig ag ymatebion yr ymgeiswyr i'r dasg dan reolaeth.

## 4. Manyleb Sgiliau Cymhwys Rhif Hanfodol

<b>Sgiliau Cymhwys Rhif Hanfodol Lefel 1</b>	
<b>N1.1 Deall Data Rhifol</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p><b>N1.1.1</b></p> <p>Deall, cynllunio a disgrifio sut i fynd i'r afael â phroblem neu dasg ymarferol benodedig sy'n ymwneud â data a gwybodaeth rifol</p>	<p>a) cynllunio a disgrifio sut i fynd i'r afael â phroblem neu dasg.</p>
<p><b>N1.1.2</b></p> <p>Dewis data a gwybodaeth rifol berthnasol o ddwy ffynhonnell wahanol o leiaf sy'n berthnasol o ran cyflawni diben tasg</p>	<p>a) darllen, deall a chasglu gwybodaeth o dablau, siartiau, graffiau syml a diagramau;</p> <p>b) darllen a deall rhifau wedi'u cyflwyno mewn gwahanol ffyrdd, gan gynnwys rhifau mawr ar ffurf ffigurau neu eiriau, ffraciynau syml, degolion, canrannau, cymarebau a rhifau negatif ;</p> <p>c) darllen graddfeydd ar offer mesur cyfarwydd gan ddefnyddio unedau cyffredin;</p> <p>d) darllen, mesur a chofnodi amser gan ddefnyddio fformatau cyffredin ar gyfer dyddiadau ac amseroedd ac o fewn cyd-destun;</p> <p>e) defnyddio unedau ac offerynnau priodol i amcangyfrif, darllen, mesur a chymharu hyd, pwysau, capasiti, amser a thymheredd;</p> <p>f) defnyddio graddfeydd ar ddiagramau i ganfod a dehongli gwybodaeth;</p> <p>g) defnyddio nodweddion mathemategol siapiau 2-D i</p>

	gofnodi mesuriadau.
<b>N1.2 Gwneud Cyfrifiadau</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p><b>N1.2</b></p> <p>Defnyddio'r data a'r wybodaeth a nodwyd yn N1.1 i wneud cyfrifiadau sy'n briodol i dasg mewn perthynas â:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) symiau neu feintiau</li> <li>b) graddfeydd neu gyfran</li> <li>c) ymdrin ag ystadegau</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) gweithio i lefelau cywirdeb penodedig;</li> <li>b) adio a thynnu gan ddefnyddio rhifau cyfan a degolion syml, gyda chyfrifiannell a heb gyfrifiannell;</li> <li>c) lluosu a rhannu rhif cyfan neu ddegolyn syml â rhif cyfan, gyda chyfrifiannell a heb gyfrifiannell;</li> <li>d) defnyddio ffracsiynau a chanrannau syml;</li> <li>e) defnyddio cywerthoedd rhwng ffracsiynau, canrannau a degolion cyffredin;</li> <li>f) adio, tynnu, lluosu, rhannu a chofnodi symiau o arian;</li> <li>g) cyfrifo o fewn system drwy: <ul style="list-style-type: none"> <li>- adio a thynnu unedau mesur cyffredin;</li> <li>- trawsnewid unedau mesur;</li> </ul> </li> <li>h) cyfrifo perimedrau, arwynebeddau a chyfeintiau; <ul style="list-style-type: none"> <li>- perimedr siapiau 2D rheolaidd neu afreolaidd</li> <li>- arwynebedd petryal</li> <li>- cyfaint ciwboid</li> </ul> </li> <li>i) defnyddio cymarebau a chyfrannau;</li> <li>j) defnyddio tebygolrwydd i ddangos (gan ddefnyddio ffracsiynau, degolion a chanrannau) bod rhai digwyddiadau yn fwy tebygol o ddigwydd nag eraill;</li> <li>k) canfod amrediad a chyfartaledd (cymedr) hyd at 10 eitem;</li> <li>l) defnyddio gwahanol ffyrdd o wirio dulliau a chyfrifiadau;</li> <li>m) nodi gwallau a'u cywiro;</li> <li>n) cadarnhau bod y canlyniadau yn gwneud synnwyr.</li> </ul>
<b>N1.3 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p><b>N1.3.1</b></p> <p>Cyflwyno'r canlyniadau</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) nodi mwy nag un ffordd briodol o gyflwyno canfyddiadau i gynulleidfa benodol, gan gynnwys gan ddefnyddio tablau, siartiau, graffiau neu</li> </ul>



cyfrifiadau gan ddefnyddio tablau, siartiau, graffiau neu ddiagramau	<p>ddiagramau;</p> <p>b) defnyddio ffyrdd priodol o gyflwyno canfyddiadau, gan gynnwys tabl, siart, graff neu ddiagram, gan ddefnyddio'r unedau cywir;</p> <p>c) labelu gwaith yn gywir.</p>
<p><b>N1.3.2</b></p> <p>Disgrifio ystyr canlyniadau ac egluro sut maent yn cyflawni diben tasg</p>	<p>a) dehongli canlyniadau cyfrifiadau;</p> <p>b) dangos sut mae'r canlyniadau yn ymwneud â phroblem neu dasg;</p> <p>c) disgrifio ystyr canlyniadau ac egluro sut maent yn cyflawni diben tasg.</p>
<b>Sgiliau Cymhwysio Rhif Hanfodol Lefel 2</b>	
<b>N2.1 Deall Data Rhifol</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p><b>N2.1.1</b></p> <p>Nodi ac wedyn cynllunio a disgrifio sut i fynd i'r afael â phroblem neu dasg ymarferol sy'n ymwneud â data a gwybodaeth rifol</p>	<p>a) cynllunio a disgrifio sut i fynd i'r afael â phroblem neu dasg;</p> <p>b) dewis a chymharu gwybodaeth berthnasol;</p> <p>c) egluro'r dulliau a ddewiswyd.</p>
<p><b>N2.1.2</b></p> <p>Casglu data a gwybodaeth rifol berthnasol o amrywiaeth o ffynonellau er mwyn cyflawni diben tasg</p>	<p>a) darllen, deall a dehongli gwybodaeth o dablau, siartiau, graffiau a diagramau;</p> <p>b) darllen a deall rhifau a gyflwynir mewn gwahanol ffyrdd;</p> <p>c) darllen graddfeydd ar amrywiaeth o offer i lefelau cywirdeb priodol;</p> <p>d) cyfrifo amser gan ddefnyddio gwahanol fformatau;</p> <p>e) amcangyfrif, mesur a chymharu hyd, pwysau, cynhwysedd, tymheredd, gan ddefnyddio unedau metrig a, lle y bo'n briodol, unedau imperial;</p> <p>f) adnabod a defnyddio cynrychioliadau 2-D cyffredin o wrthrychau 3-D;</p> <p>g) amcangyfrif symiau a chyfrannau;</p> <p>h) deall mesurau cyfansawdd.</p>

## N2.2 Gwneud Cyfrifiadau

**Deilliant dysgu:**

**Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:**

### N2.2

defnyddio'r data a'r wybodaeth a gasglwyd yn N2.1 i wneud cyfrifiadau sy'n briodol i dasg mewn perthynas â:

- a) symiau neu feintiau
- b) graddfeydd neu gyfran
- c) ymdrin ag ystadegau
- d) defnyddio fformiwlâu

- a) dangos dulliau gwneud cyfrifiadau yn glir, gan gynnwys gweithio i lefelau cywirdeb priodol;
- b) gwneud cyfrifiadau sy'n cynnwys dau gam neu fwy, gyda rhifau o unrhyw faint, gyda chyfrifiannell a heb gyfrifiannell;
- c) defnyddio rhifydddeg pen gan ddefnyddio rhifau cyfan a ffracsiynau syml;
- d) ffracsiynau, degolion a chanrannau
  - trosi rhwng ffracsiynau degol a chanrannau
  - mynegi un rhif fel ffracsiwn neu ganran o un arall
- e) cyfrifo gyda symiau o arian a thrawsnewid rhwng gwahanol fathau o arian cyfred;
- f) cyfrifo o fewn system a rhwng systemau gan ddefnyddio:
  - tablau a graddfeydd trawsnewid;
  - ffactorau trawsnewid bras;
- g) datrys problemau sy'n cynnwys siapiau 2-D a llinellau paralel;
- h) defnyddio cyfrannau a chyfrifo gan ddefnyddio cymarebau;
- i) nodi'r amrywiaeth o ganlyniadau posibl yn deillio o ddigwyddiadau cyfun drwy debygolrwydd a chofnodi'r wybodaeth gan ddefnyddio diagramau neu dablau;
- j) cymharu setiau o ddata o faint addas, gan ddewis a defnyddio'r cymedr / canolrif / modd fel y bo'n briodol;
- k) defnyddio amrediad i ddisgrifio'r gwasgariad o fewn setiau data;
- l) deall a defnyddio fformiwlâu perthnasol;
- m) cyfrifo'n effeithlon gan ddefnyddio rhifau cyfan, ffracsiynau, degolion a chanrannau;
- n) defnyddio gwahanol ffyrdd o wirio dulliau a chyfrifiadau;
- o) nodi gwallau a'u cywiro;
- p) cadarnhau bod y canlyniadau yn gwneud synnwyr.

<b>N2.3 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
N2.3.1  Dewis a defnyddio gwahanol ffyrdd o gyflwyno canlyniadau gan ddefnyddio tablau, siartiau, graffiau neu ddiagramau, fel y bo'n briodol er mwyn cyflawni diben tasg	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) nodi a disgrifio ffyrdd priodol o gyflwyno canfyddiadau i wahanol gynulleidfaoedd, gan gynnwys fformatau rhifol, graffig ac ysgrifenedig;</li> <li>b) llunio tablau, siartiau, graffiau a diagramau cymhleth a'u labelu â theitlau, graddfeydd, echelinau ac allweddi sy'n briodol i'r pwrpas a'r gynulleidfa;</li> <li>c) defnyddio dwy ffordd wahanol i gyflwyno canfyddiadau yn effeithiol.</li> </ul>
N2.3.2  Egluro dulliau a chanlyniadau, a sut maent yn cyflawni diben tasg ac yn briodol ar gyfer tasg	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) deall beth mae canlyniadau cyfrifiadau yn ei olygu yng nghyd-destun problem neu dasg;</li> <li>b) esbonio'r dulliau a ddefnyddiwyd a sut/neu a ydynt yn ateb y diben</li> <li>c) nodi prif bwyntiau'r canfyddiadau, dod i gasgliadau, gwneud cymariaethau a rhoi esboniadau dilys.</li> </ul>
<b>Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol Lefel 3</b>	
<b>N3.1 Deall Data Rhifol</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<b>N3.1.1</b>  Nodi, dadansoddi, disgrifio'n effeithiol a chynllunio sut i fynd i'r afael â phroblem neu dasg ymarferol sy'n ymwneud ag amrywiaeth o ddata a gwybodaeth rifol	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) nodi, dadansoddi a disgrifio problem neu dasg a'i his-broblemau;</li> <li>b) cynllunio sut i fynd i'r afael â phroblem drwy ei rhannu'n gyfres o dasgau;</li> <li>c) cynllunio sut i gael gafael ar y data a'r wybodaeth ofynnol</li> <li>d) dewis gwybodaeth berthnasol a'i chymharu mewn modd beirniadol;</li> <li>e) ystyried dulliau posibl i'w defnyddio, gan gynnwys grwpio data;</li> <li>f) dewis dulliau perthnasol;</li> <li>g) addasu dulliau fel y bo'n briodol;</li> <li>h) cyfiawnhau pam bod dulliau yn briodol ar gyfer tasg.</li> </ul>

<p><b>N3.1.2</b></p> <p>Casglu data a gwybodaeth rifol berthnasol o amrywiaeth o ffynonellau er mwyn cyflawni diben tasg</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) darllen a deall rhifau a gyflwynir mewn gwahanol ffyrdd;</li> <li>b) darllen, deall a dehongli gwybodaeth o dablau, siartiau, graffiau a diagramau;</li> <li>c) defnyddio o leiaf un set ddata fawr o faint sy'n briodol ar gyfer gweithgaredd a gynlluniwyd, a'i ddefnyddio i gyflawni diben y gweithgaredd;</li> <li>d) gwneud arsylwadau cywir a dibynadwy dros amser a defnyddio offer addas er mwyn mesur mewn amrywiaeth o unedau priodol;</li> <li>e) grwpio data yn ddsbarthiadau lled sy'n briodol ar gyfer y data;</li> <li>f) defnyddio dull amcangyfrif er mwyn helpu i gynllunio;</li> <li>g) darllen a deall ffyrdd o ysgrifennu rhifau mawr iawn a rhifau bach iawn;</li> <li>h) deall mesurau cyfansawdd.</li> </ul>
--	--

### **N3.2 Gwneud Cyfrifiadau**

<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p><b>N3.2</b></p> <p>defnyddio'r data a'r wybodaeth a gafwyd yn N3.1 i wneud cyfrifiadau sy'n berthnasol i dasg mewn perthynas â:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) symiau neu feintiau</li> <li>b) graddfeydd neu gyfran</li> <li>c) ymdrin ag ystadegau</li> <li>d) defnyddio fformiwlâu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) dangos dulliau gwneud cyfrifiadau yn glir, gan gyfiawnhau lefelau cywirdeb y canlyniadau;</li> <li>b) gwneud cyfrifiadau aml-gam yn effeithlon gyda rhifau o unrhyw faint;</li> <li>c) defnyddio pwerau ac israddau;</li> <li>d) defnyddio mesurau cyfansawdd;</li> <li>e) defnyddio rhifydddeg pen sy'n cynnwys rhifau, ffracsiynau syml a chanrannau;</li> <li>f) cyfrifo onglau ac ochrau coll mewn trionglau ongl sgwâr gan ddefnyddio'r ochrau a'r onglau hysbys;</li> <li>g) cyfrifo gyda symiau o arian mewn gwahanol fathau o arian cyfred;</li> <li>h) cyfrifo, mesur, cofnodi a chymharu amser gan ddefnyddio gwahanol fformatau;</li> <li>i) amcangyfrif, mesur a chymharu dimensiynau a meintiau gan ddefnyddio unedau metrig a, lle y bo'n briodol, unedau imperial, a gwirio cywirdeb yr amcangyfrifon;</li> <li>j) cyfrifo o fewn systemau a rhyngddynt a llunio cymariaethau cywir;</li> </ul>

	<p>k) datrys problemau sy'n cynnwys siapiau 2-D afreolaidd</p> <p>l) cyfrifo dimensiynau gwirioneddol o luniadau graddfa a symiau graddfa i fyny ac i lawr;</p> <p>m) cyfrifo newid cyfrannol;</p> <p>n) cymharu dosbarthiadau, gan ddefnyddio mesurau amrediad cyfartalog a rhyngchwartel, ac amcangyfrif cymedr, canolrif ac ystod data wedi'u grwpio;</p> <p>o) aildrefnu a defnyddio fformiwlâu, hafaliadau a mynegiadau;</p> <p>p) defnyddio gweithdrefnau amcangyfrif a gweithdrefnau gwirio eraill i nodi gwallau mewn dulliau, cyfrifiadau a chanlyniadau a'u cywiro;</p> <p>q) cadarnhau bod y canlyniadau yn gwneud synnwyr.</p>
--	--

### **N3.3 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau**

<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p>N3.3.1</p> <p>Dewis dwy wahanol ffordd o gyflwyno canlyniadau gan ddefnyddio tablau, siartiau, graffiau neu ddiagramau, fel y bo'n briodol er mwyn cyflawni diben tasg, a chyfiawnhau'r dewis</p>	<p>a) dewis a defnyddio dulliau priodol i gyflwyno ac egluro canfyddiadau yn effeithiol, gan ddangos tueddiadau a gwneud cymariaethau, gan gynnwys fformatau rhifol, graffig ac ysgrifenedig;</p> <p>b) defnyddio mwy nag un ffordd i gyflwyno canlyniadau gan gynnwys fformatau rhifiol, graffigol ac ysgrifenedig;</p> <p>c) llunio tablau, siartiau, graffiau a diagramau cymhleth, a labelu gyda theitlau, graddfeydd, echelinau ac allweddi sy'n briodol i'r pwrpas a'r gynulleidfa;</p> <p>d) cyfiawnhau'r dewis o ddulliau cyflwyno.</p>
<p>N3.3.2</p> <p>Amlygu prif bwyntiau canlyniadau, dod i gasgliadau o'r canfyddiadau a chyfiawnhau sut mae'r dulliau a ddefnyddiwyd wedi bodloni'r diben penodedig.</p>	<p>a) deall beth mae canlyniadau cyfrifiadau yn ei olygu yng nghyd-destun problem neu dasg;</p> <p>b) cyfiawnhau'r dulliau a ddefnyddiwyd gan amlygu prif bwyntiau'r canfyddiadau ac egluro i ba raddau mae canlyniadau'n ateb y diben;</p> <p>c) dod i gasgliadau priodol yn seiliedig ar ganfyddiadau, gwneud cymariaethau a rhoi esboniadau dilys</p> <p>d) disgrifio sut y gallai ffynonellau gwallau posibl fod wedi effeithio ar ganlyniadau.</p>

## 4.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Cymhwysio Rhif Hanfodol

Mae'r cymwysterau hyn yn ymwneud ag arddangos sgiliau wrth wneud y canlynol:

- deall data rhifol;
- gwneud cyfrifiadau; a
- dehongli a chyflwyno canlyniadau a chanfyddiadau;

er mwyn mynd i'r afael â phroblemau neu dasgau a gaiff eu hwynebu mewn addysg, hyfforddiant, gwaith neu rolau cymdeithasol.

### 4.1.1 Asesu

Caiff ymgeiswyr eu hasesu drwy dasg dan reolaeth a phrawf ategol er mwyn cadarnhau bod eu sgiliau yn bodloni'r Fanyleb Sgiliau Cymhwysio Rhif Hanfodol ar y lefel ofynnol.

Mae'r dasg dan reolaeth yn weithgaredd sy'n cwmpasu pob un o'r tair elfen (N1/2/3.1, N1/2/3.2 ac N1/2/3.3).

Caiff y prawf cadarnhau ei asesu'n allanol ac mae'n cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol yr ymgeisydd.

Caiff asesiadau eu cynnal ar ôl addysgu a meithrin sgiliau ar y lefel ofynnol.

### 4.1.2 Datganiad Hygyrchedd

Dylai'r dasg dan reolaeth a'r prawf cadarnhau fod yn hygyrch i'r rhai â gofynion asesu penodol heb danseilio cyflawniad ar y safon ofynnol. Dylai canolfannau ddefnyddio asesiadau cychwynol er mwyn nodi unrhyw gymorth neu addasiadau unigol angenrheidiol.

## 4.2 Manyleb y dasg reoledig a'r prawf cadarnhau

1. Dyfernir y cymhwyster Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol i ymgeiswyr sy'n arddangos bod eu sgiliau yn bodloni'r fanyleb yn y dasg reoledig a'r prawf cadarnhau.
2. Mae'r dasg reoledig yn asesu sgiliau pwnc benodol na chânt o reidrwydd eu hasesu yn y prawf cadarnhau a rhaid iddi ddangos ymgeiswyr yn defnyddio'r sgiliau mewn cyd-destun perthnashol a bywyd go iawn.
3. Diben y prawf cadarnhau yw cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol ymgeiswyr.
4. Mae'r dasg reoledig a'r prawf cadarnhau yn asesiadau crynodol. Dylid cynnal yr asesiadau pan fydd yr ymgeiswyr wedi meithrin y sgiliau i'r lefel ofynnol.
5. Bwriedir i'r Fanyleb hon roi gwybodaeth fanwl i'r awduron am gynnwys, cwmpas a chwestiynau derbyniol i ategu'r broses o ddatblygu asesiadau ar Lefelau 1, 2 a 3.
6. Cynlluniwyd y Fanyleb hon i ategu'r broses o ddatblygu a llunio asesiadau yn Gymraeg ac yn Saesneg.
7. Dylid darllen y fanyleb hon ar y cyd â'r canlynol:
  - a) Manylebau Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol lefel 1, 2 a 3 a
  - b) Llawlyfr Cyfres Cymwysterau Sgiliau Hanfodol Cymru, fel y'i cyhoeddwyd gan gyrff dyfarnu.

### 4.2.1 Tasg Reoledig

Caiff tasgau dan reolaeth eu pennu neu eu datblygu yn allanol gan ganolfannau a'u cymeradwyo gan gyrff dyfarnu.

Rhaid i bob tasg reoledig fodloni gofynion y manylebau sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol.

Rhaid llunio canllaw marcio i ategu pob tasg dan reolaeth, gan gyfeirio'n amlwg at y gofynion asesu a'r fanyleb.

Gall aseswyr roi cyfle i ymgeiswyr geisio eglurhad ynglŷn â gofynion y dasg yn ystod yr asesiad. Fodd bynnag, ni ddylai aseswyr roi adborth ar unrhyw waith a wneir gan ymgeisydd yn ystod yr asesiad. Er enghraifft, byddai'n amhriodol hysbysu ymgeisydd ei fod wedi ateb cwestiwn penodol yn anghywir yn ystod y dasg. Gallai eglurhad priodol gynnwys argymhell y dylai'r ymgeisydd fwrw golwg dros ei ymatebion cyn cyflwyno ei dasg wedi'i chwblhau.

### 4.2.2 Hyd

Lefel 1 - hyd at 4 awr

Lefel 2 - hyd at 5 awr

Lefel 3 - hyd at 8 awr

Rhaid cynllunio'r Dasg i'w chwblhau yn ei chyfanrwydd o fewn yr uchafswm oriau a nodir ar gyfer pob lefel. Rhaid cwblhau'r dasg o dan amodau rheoledig o fewn uchafswm o wyth wythnos yn olynol. Nid yw'r cyfnod o wyth wythnos yn cynnwys gwyliau academaidd nac absenoldeb ymgeiswyr am resymau dilys. Mae'n bosibl y caniateir eithriadau arbennig ar gyfer hyd y dasg a'r gofynion o ran y cyfnod gweithio o dan amgylchiadau eithriadol (gweler polisiau ystyriaethau arbennig cyrff dyfarnu).



### 4.2.3 Prawf Cadarnhau

Mae'n rhaid cwblhau'r prawf cadarnhau ar gyfer Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol ar lefelau 1, 2 a 3 yn ogystal â'r dasg reoledig. Bwriedir i'r prawf ategol wneud y canlynol:

- cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol ymgeiswyr mewn perthynas â'r safon berthnasol; a
- darparu cadernid ychwanegol i'r broses asesu.

Bydd pob prawf a ddatblygir at y diben hwn yn seiliedig ar fanyleb gyffredin. Dylai gynnwys eitemau ymateb sefydlog (amlddewis), a gyflwynir fel prawf ar y sgrin neu ar bapur. Dylai pob prawf ar lefelau 1 a 2 gynnwys uchafswm o 20 o eitemau a bwriedir iddo bara 30 munud ar lefel 1 a 45 munud ar lefel 2 ar y mwyaf. Dylai pob prawf ar lefel 3 gynnwys uchafswm o 30 o eitemau a bwriedir iddo bara 60 munud ar y mwyaf.

Rhaid i bob eitem amlddewis gynnwys un ateb cywir (datganiad allweddol), gyda thri gwrthdynnwr cryf. Dylai pob eitem fod yn werth un marc.

Dylai cwestiynau gael eu seilio'n fras ar senarios, gan ddefnyddio cyd-destunau sy'n debygol o fod yn berthnasol ac yn ddiddorol i ymgeiswyr.

Ni ddylai deunyddiau ffynhonnell gynnwys unrhyw fath o ragfarn (er enghraifft, o ran rhywedd, ethnigrwydd neu ar sail oedran) a allai roi mantais neu anfantais i unrhyw ymgeisydd neu grwpiau o ymgeiswyr.

Rhaid cynnal pob prawf o dan amodau goruchwyliaeth (e.e. Cyfarwyddiadau'r Cydgyngor Cymwysterau ar gyfer Cynnal Arholiadau neu debyg).

**Ni** chaniateir i ymgeiswyr ddefnyddio cyfrifianellau yn ystod unrhyw brawf Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol.

Pennir marc llwyddo ar gyfer pob prawf drwy ddilyn gweithdrefn ystadegol y cytunwyd arni.

#### 4.2.4 Tasg reoledig - Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol

<b>Manyleb y dasg reoledig</b>		
Rhaid cynllunio'r dasg i integreiddio'r gwaith o asesu'r tair cydran. Rhaid dyrannu marciau o fewn yr ystodau canlynol:		
Deall Data Rhifiadol	Lefelau 1, 2 a 3 (N1.1, N2.1, N3.1)	25-30%
Gwneud cyfrifiadau	Lefelau 1, 2 a 3 (N1.2, N2.2, N3.2)	35-45%
Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau	Lefelau 1, 2 a 3 (N1.3, N2.3, N3.3)	30-35%
Wrth gwblhau'r dasg, rhaid i ymgeiswyr ddangos eu holl waith cyfrifo, y gwerthoedd a'r gweithredyddion y maent yn eu mewnbynnu i gyfrifiannell a/neu'r fformiwlâu y maent yn eu defnyddio mewn taenlen.		
<b>Cynllun y dasg</b>		
Bydd yn ofynnol i ymgeiswyr ddilyn y broses isod yn unol â'r tri maes sgiliau:		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Beth rwyf am ei ddarganfod?</li> <li>• Sut y byddaf yn gwneud hynny?</li> <li>• Sut y byddaf yn cyflwyno fy nghanfyddiadau?</li> </ul>		
<b>Lefel 1 Deall Data Rhifol</b>	<b>Lefel 2 Deall Data Rhifol</b>	<b>Lefel 3 Deall Data Rhifol</b>
<i>N1.1 Deall Data Rhifol</i>	<i>N2.1 Deall Data Rhifol</i>	<i>N3.1 Deall Data Rhifol</i>

<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddewis data a gwybodaeth rifol berthnasol o ddwy ddogfen ffynhonnell wahanol o leiaf. Rhaid darparu amrywiaeth o ddogfennau ffynhonnell i ategu'r dasg.</p> <p>Rhaid i'r dogfennau ffynhonnell gynnwys o leiaf ddau o'r canlynol ar y lefel briodol:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• tablau</li> <li>• siartiau</li> <li>• graffiau</li> <li>• ddiagramau</li> </ul>	<p>Bydd y dasg yn ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddewis data a gwybodaeth rifol berthnasol o dair dogfen ffynhonnell wahanol o leiaf. Rhaid darparu amrywiaeth o ddogfennau ffynhonnell i ategu'r dasg.</p> <p>Rhaid i'r dogfennau ffynhonnell gynnwys o leiaf ddau o'r canlynol ar y lefel briodol:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• tablau</li> <li>• siartiau</li> <li>• graffiau</li> <li>• ddiagramau</li> </ul>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddewis data a gwybodaeth rifol o ddwy ddogfen ffynhonnell wahanol o leiaf. Rhaid darparu amrywiaeth o ddogfennau ffynhonnell i ategu'r dasg.</p> <p>Rhaid i'r dogfennau ffynhonnell gynnwys o leiaf ddau o'r canlynol ar y lefel briodol:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• tablau</li> <li>• siartiau</li> <li>• graffiau</li> <li>• ddiagramau</li> </ul> <p>Rhaid i o leiaf un ddogfen ffynhonnell fod yn set ddata mawr, cymhleth.</p>
<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gynllunio sut byddant yn ymdrin â'r dasg, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• y wybodaeth byddant yn ei defnyddio</li> <li>• y cyfrifiadau byddant yn eu gwneud</li> <li>• sut byddant yn cyflwyno eu</li> </ul>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gynllunio sut byddant yn ymdrin â'r dasg, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• y wybodaeth byddant yn ei defnyddio</li> <li>• y cyfrifiadau byddant yn eu gwneud, gyda rheswm/rhesymau dros eu dewis</li> </ul>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gynllunio sut byddant yn ymdrin â'r dasg, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• y wybodaeth byddant yn ei defnyddio</li> <li>• y cyfrifiadau byddant yn eu gwneud, gyda chyfiawnhad dros eu dewis</li> </ul>

canlyniadau.	<ul style="list-style-type: none"> <li>sut byddant yn cyflwyno eu canlyniadau.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>sut byddant yn cyflwyno eu canlyniadau.</li> </ul>
<b>Lefel 1 Gwneud Cyfrifiadau</b>	<b>Lefel 2 Gwneud Cyfrifiadau</b>	<b>Lefel 3 Gwneud Cyfrifiadau</b>
<i>N1.2 Gwneud Cyfrifiadau</i>	<i>N2.2 Gwneud Cyfrifiadau</i>	<i>N3.2 Gwneud Cyfrifiadau</i>
<p>Rhaid cynllunio'r dasg i'w gwneud yn ofynnol i'r ymgeisydd wneud y cyfrifiadau o ddau o'r tri chategori canlynol o leiaf:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) symiau neu feintiau</li> <li>2) graddfeydd neu gyfran</li> <li>3) ymdrin ag ystadegau</li> </ol>	<p>Rhaid cynllunio'r dasg i'w gwneud yn ofynnol i'r ymgeisydd wneud y cyfrifiadau o ddau o'r tri chategori canlynol o leiaf:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) symiau neu feintiau</li> <li>2) graddfeydd neu gyfran</li> <li>3) ymdrin ag ystadegau</li> </ol> <p>Dylai'r dasg ei gwneud yn ofynnol defnyddio fformiwlâu mewn perthynas ag o leiaf un o'r categorïau uchod.</p>	<p>Rhaid cynllunio'r dasg i'w gwneud yn ofynnol i'r ymgeisydd wneud y cyfrifiadau o ddau o'r tri chategori canlynol o leiaf:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) symiau neu feintiau</li> <li>2) graddfeydd neu gyfran</li> <li>3) ymdrin ag ystadegau</li> </ol> <p>Dylai'r dasg ei gwneud yn ofynnol defnyddio fformiwlâu mewn perthynas ag o leiaf un o'r categorïau uchod.</p>
<p>Rhaid i'r Dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr arddangos y sgiliau sy'n cynnwys y categorïau hyn mewn ffordd sy'n darparu tystiolaeth o gymhwysedd ar y lefel. Rhaid i hyn gynnwys o leiaf bedair o'r sgiliau sylfaenol o N1.2 b-k.</p>	<p>Rhaid i'r Dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr arddangos y sgiliau sy'n cynnwys y categorïau hyn mewn ffordd sy'n darparu tystiolaeth o gymhwysedd ar y lefel. Rhaid i hyn gynnwys o leiaf bump o'r sgiliau sylfaenol o N2.2 b, d - m.</p>	<p>Rhaid i'r Dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr arddangos y sgiliau sy'n cynnwys y categorïau hyn mewn ffordd sy'n darparu tystiolaeth o gymhwysedd ar y lefel. Rhaid i hyn gynnwys o leiaf chwech o'r sgiliau sylfaenol o N3.2 b-d, f-o.</p>

Rhaid i'r Dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddangos eu bod wedi gweithio hyd at y lefelau cywirdeb sy'n ofynnol at y diben a'r cyd-destun.	Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddangos eu bod wedi gweithio hyd at y lefelau cywirdeb (e.e. lleoedd degol/ffigurau ystyrllon) sy'n ofynnol at y diben a'r cyd-destun.	Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddangos eu bod wedi gweithio hyd at y lefelau cywirdeb sy'n ofynnol at y diben a'r cyd-destun.
<b>Lefel 1 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau</b>	<b>Lefel 2 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau</b>	<b>Lefel 3 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau</b>
<i>N1.3 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau</i>	<i>N2.3 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau</i>	<i>N3.3 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau</i>
<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddewis sut i gyflwyno canlyniadau eu cyfrifiadau, gan ddefnyddio dwy ffordd wahanol a phriodol o blith y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• tablau</li> <li>• siartiau</li> <li>• graffiau neu</li> <li>• ddiagramau</li> </ul>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddewis sut i gyflwyno canlyniadau eu cyfrifiadau, gan ddefnyddio dwy ffordd wahanol a phriodol o blith y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• tablau</li> <li>• siartiau bar neu siartiau cylch cymharol / cydrannol</li> <li>• graffiau llinell neu</li> <li>• ddiagramau</li> </ul>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddewis sut i gyflwyno canlyniadau eu cyfrifiadau, gan ddefnyddio dwy ffordd wahanol a phriodol o blith y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• tablau cymhleth</li> <li>• siartiau bar neu siartiau cylch cymharol / cydrannol</li> <li>• graffiau llinell lluosog / graffiau llinell neu</li> <li>• ddiagramau cymhleth</li> </ul> <p>a chyfiawnhau eu dewis o ddulliau cyflwyno, gan gyfeirio at ddiben y dasg.</p>

<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gyflwyno a disgrifio eu canfyddiadau – rhaid iddynt egluro eu canlyniadau a sut maent yn berthnasol i ddiben y dasg.</p>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• gyflwyno eu canlyniadau a'u canfyddiadau yn effeithiol</li> <li>• esbonio sut mae eu canlyniadau yn ateb pwrpas y dasg</li> <li>• nodi prif bwyntiau'r canfyddiadau, dod i gasgliadau, gwneud cymariaethau a rhoi esboniadau dilys.</li> </ul> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr egluro, gan bwysleisio'r pwyntiau allweddol, ystyr eu canlyniadau a sut mae a / neu p'un a yw eu dulliau a'u canlyniadau yn cyflawni eu diben ac yn briodol ar gyfer y dasg.</p>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• egluro prif bwyntiau eu canfyddiadau, dod i gasgliadau, gwneud cymariaethau a rhoi esboniadau dilys</li> <li>• egluro sut mae eu canlyniadau yn ateb pwrpas y dasg</li> <li>• disgrifio sut y gallai ffynonellau gwallau posibl fod wedi effeithio ar y canlyniadau.</li> </ul>
---	---	--

## 4.2.5 Prawf cadarnhaol - Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol Lefel 1

<b>Manyleb y prawf cadarnhau</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bydd y prawf Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol ar Lefel 1 yn asesu agweddau ar N1.1 a N1.2.</li> <li>• Dylai'r prawf gynnwys uchafswm o 20 o eitemau, wedi'u strwythuro fel a ganlyn er mwyn ymdrin â'r meysydd hyn o'r fanyleb ar gyfer Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol ar lefel 1:</li> </ul>				
<b>Safon sgîl</b>	<b>Sgiliau sy'n cael eu hasesu (<i>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol</i>)</b>	<b>Wedi'u cynnwys</b>	<b>Nifer yr eitemau/marciau</b>	<b>Pwysoliad</b>
N1.1	darllen, deall a nodi gwybodaeth o dablau, diagramau, siartiau a graffiau syml	Bob amser	2-3	7 eitem
	darllen a deall rhifau wedi'u cyflwyno mewn gwahanol ffyrdd, gan gynnwys rhifau mawr ar ffurf ffigurau neu eiriau, ffracsiynau syml, degolion, canrannau, cymarebau a rhifau negatif	Bob amser	2	
	darllen graddfeydd ar offer mesur cyfarwydd gan ddefnyddio unedau cyffredin	Bob amser	1-2	
	darllen, mesur a chofnodi amser gan ddefnyddio fformatau cyffredin ar gyfer dyddiadau ac amseroedd ac o fewn cyd-destun	Samplwyd	0-1	
	defnyddio graddfeydd ar ddiagramau i ganfod a dehongli gwybodaeth	Samplwyd	0-1	
	defnyddio nodweddion mathemategol siapiau 2-D i gofnodi mesuriadau	Samplwyd	0-1	

N1.2	adio a thynnu gan ddefnyddio rhifau cyfan a degolion syml heb gyfrifiannell	Bob amser	2	11-13 o eitemau
	lluosi a rhannu rhif cyfan neu ddegolyn syml â rhif cyfan, heb gyfrifiannell	Bob amser	2	
	defnyddio ffracsiynau a chanrannau syml	Bob amser	2	
	defnyddio cywerthoedd rhwng ffracsiynau, canrannau a degolion cyffredin	Bob amser	2	
	adio, tynnu, lluosu, rhannu a chofnodi symiau o arian	Bob amser	2	
	cyfrifo o fewn system drwy <ul style="list-style-type: none"> <li>• adio a thynnu unedau mesur cyffredin</li> <li>• trawsnewid unedau mesur</li> </ul>	Samplwyd	0-1	
		Samplwyd	0-1	
	cyfrifo perimedrau, arwynebeddau a chyfeintiau; <ul style="list-style-type: none"> <li>• perimedr siapiau 2D rheolaidd neu afreolaidd</li> <li>• arwynebedd petryal</li> <li>• cyfaint ciwboid</li> </ul>	Samplwyd	0-1	
	defnyddio cymarebau a chyfrannau	Samplwyd	0-1	
canfod amrediad a chyfartaledd (cymedr) hyd at 10 eitem	Bob amser	1		
<b>Cyfanswm</b>			<b>20</b>	



## 4.2.6 Prawf cadarnhaol - Sgiliau Cymhwys Rhif Hanfodol Lefel 2

<b>Manyleb y prawf cadarnhau</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bydd y prawf Sgiliau Cymhwys Rhif Hanfodol ar Lefel 2 yn asesu agweddau ar N2.1 a N2.2.</li> <li>• Dylai'r prawf gynnwys uchafswm o 20 o eitemau, wedi'u strwythuro fel a ganlyn er mwyn ymdrin â'r meysydd hyn o'r fanyleb ar gyfer Sgiliau Cymhwys Rhif Hanfodol ar lefel 2:</li> </ul>				
<b>Safon sgil</b>	<b>Sgiliau sy'n cael eu hasesu (<i>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol</i>)</b>	<b>Wedi'u cynnwys</b>	<b>Nifer yr eitemau/marciau</b>	<b>Pwysoliad</b>
N2.1	darllen, deall a dehongli gwybodaeth o dablau, diagramau, siartiau a graffiau	Bob amser	2-3	4-6 o eitemau
	darllen a deall rhifau a gyflwynir mewn gwahanol ffyrdd	Samplwyd	0-1	
	darllen graddfeydd ar amrywiaeth o offer i lefelau cywirdeb a roddwyd	Samplwyd	0-1	
	cyfrifo amser gan ddefnyddio gwahanol fformatau	Samplwyd	0-1	
	deall mesurau cyfansawdd	Samplwyd	0-1	
N2.2	gwneud cyfrifiadau sy'n cynnwys dau gam neu fwy, gyda rhifau o unrhyw faint	Bob amser	2	
	ffracsiynau, degolion a chanrannau:	Bob amser	2	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• trosi rhwng ffracsiynau, degolion a chanrannau</li> <li>• mynegi un rhif fel ffracsiwn neu ganran o un arall</li> </ul>			14-16 o eitemau
	cyfrifo gyda symiau o arian a thrawsnewid rhwng gwahanol fathau o arian cyfred	Bob amser	2	
	cyfrifo o fewn system a rhwng systemau gan ddefnyddio: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tablau a graddfeydd trawsnewid</li> <li>• Ffactorau trawsnewid bras</li> </ul>	Samplwyd	0-1	
		Samplwyd	0-1	
	datrys problemau sy'n ymwneud â siapiau 2D a llinellau paralel	Samplwyd	0-1	
	defnyddio cyfrannau a chyfrifo gan ddefnyddio cymarebau	Bob amser	2	
	nodi'r amrywiaeth o ganlyniadau posibl yn deillio o ddigwyddiadau cyfun drwy debygolrwydd a chofnodi'r wybodaeth	Samplwyd	0-1	
	cymharu setiau o ddata o faint addas, gan ddewis a defnyddio'r cymedr/canolrif/modd fel y bo'n briodol	Samplwyd	0-1	
	defnyddio amrediad i ddisgrifio'r gwasgariad o fewn setiau data	Samplwyd	0-1	
	deall a defnyddio fformiwlâu perthnasol	Bob amser	2	
	cyfrifo (yn effeithlon) gan ddefnyddio rhifau cyfan, ffracsiynau, degolion a chanrannau	Bob amser	2	
<b>Cyfanswm</b>				<b>20</b>

### 4.2.7 Prawf cadarnhaol - Sgiliau Cymhwysio Rhif Hanfodol Lefel 3

<b>Manyleb y prawf cadarnhau</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bydd y prawf Sgiliau Cymhwysio Rhif Hanfodol ar lefel 3 yn asesu agweddau ar N3.1 a N3.2.</li> <li>• Dylai'r prawf gynnwys uchafswm o 30 o eitemau, wedi'u strwythuro fel a ganlyn er mwyn ymdrin â'r meysydd hyn o'r fanyleb ar gyfer Sgiliau Cymhwysio Rhif Hanfodol ar lefel 3:</li> </ul>				
<b>Safon sgîl</b>	<b>Sgiliau sy'n cael eu hasesu (<i>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol</i>)</b>	<b>Wedi'u cynnwys</b>	<b>Nifer yr eitemau/marciau</b>	<b>Pwysoliad</b>
N3.1	darllen a deall rhifau a gyflwynir mewn gwahanol ffyrdd	Bob amser	1-3	7-10 o eitemau
	darllen, deall a dehongli gwybodaeth o dablau, diagramau, siartiau a graffiau	Bob amser	4-7	
N3.2	gwneud cyfrifiadau aml-gam yn effeithlon gyda rhifau o unrhyw faint	Bob amser	3	
	defnyddio pwerau ac israddau	Bob amser	2-3	
	defnyddio mesurau cyfansawdd	Bob amser	2-4	
	cyfrifo onglau ac ochrau coll mewn trionglau ongl sgwâr gan ddefnyddio'r ochrau a'r onglau hysbys	Bob amser	1-2	

	cyfrifo, mesur, cofnodi a chymharu amser gan ddefnyddio gwahanol fformatau	Bob amser	1-2	20-23 o eitemau
	cyfrifo o fewn systemau a rhyngddynt a llunio cymariaethau cywir	Bob amser	2-4	
	datrys problemau sy'n cynnwys siapiau 2-D afreolaidd	Bob amser	1-3	
	cyfrifo dimensiynau gwirioneddol o luniadau graddfa a symiau graddfa i fyny ac i lawr	Bob amser	1-2	
	cyfrifo newid cyfrannol	Bob amser	1-2	
	cymharu dosraniadau gan ddefnyddio mesurau o amrediad cyfartalog a rhyngchwartel, ac amcangyfrif cymedr, canolrif ac amrediad o ddata wedi'u grwpio	Samplwyd	0-1	
	aildrefnu a defnyddio fformiwlâu, hafaliadau a mynegiadau	Bob amser	2-3	
<b>Cyfanswm</b>			<b>30</b>	

## 5. Manyleb Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol

<b>Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol Lefel 1</b>	
<b>C1.1 Siarad a Gwrando</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p><b>C1.1</b></p> <p>Cymryd rhan mewn trafodaethau ffurfiol gyda dau berson neu fwy</p>	<p>Deall ac ymateb i iaith lafar mewn gwahanol gyd-destunau:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>paratoi ar gyfer trafodaethau er mwyn dweud pethau a darparu gwybodaeth sy'n berthnasol i bwnc a diben y drafodaeth;</li> <li>gwneud cyfraniadau clir a pherthnasol i drafodaethau;</li> <li>parchu hawliau eraill i gymryd eu tro yn ystod trafodaeth;</li> <li>defnyddio ymadroddion neu ystumiau priodol er mwyn ymuno yn y drafodaeth;</li> <li>nodi manylion a gwybodaeth berthnasol mewn esboniadau, cyfarwyddiadau a thrafodaethau mewn o leiaf ddau gyd-destun gwahanol;</li> <li>rhoi sylw agos i'r hyn y mae eraill yn ei ddweud ac ymateb yn adeiladol;</li> <li>egluro a chadarnhau dealltwriaeth.</li> </ol>
<p>Siarad er mwyn cyfleu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- gwybodaeth</li> <li>- teimladau</li> <li>- pobl eraill</li> <li>- cwestiynau</li> </ul> <p>ar bynciau cyfarwydd gan ddefnyddio iaith briodol ac mewn dau gyd-destun neu fwy:</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>barnu pryd y dylid siarad a faint i'w ddweud;</li> <li>mynegi datganiadau ffeithiol, barn, cwestiynau, esboniadau a disgrifiadau o bynciau cyfarwydd fel y bo'n briodol;</li> <li>defnyddio strategaethau i ategu llafaredd;</li> <li>cyflwyno gwybodaeth a syniadau mewn trefn resymegol er mwyn sicrhau ei bod yn hawdd i wrandawyr ddilyn a deall;</li> <li>ymateb i gwestiynau am bynciau cyfarwydd;</li> <li>cyfleu teimladau a safbwyntiau'n glir mewn ffordd sy'n gytbwys ac yn benderfynol heb fod yn ymosodgar;</li> <li>defnyddio iaith sy'n briodol i'r gwrandawyr ac i'r</li> </ol>

	cyd-destun.
<b>C1.2 Darllen</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p><b>C1.2</b></p> <p>Darllen, deall a chael gafael ar wybodaeth yn annibynnol er mwyn cyflawni'r diben(ion) o ddau wahanol fath o ddogfen o leiaf</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) nodi'r prif bwyntiau a syniadau mewn dogfennau a delweddau;</li> <li>b) darllen a deall allweddeiriau ac ymadroddion perthnasol sy'n addas at y diben;</li> <li>c) adnabod diben amrywiaeth o ddogfennau;</li> <li>d) defnyddio nodweddion trefniadol a strwythurol er mwyn dod o hyd i wybodaeth;</li> <li>e) cael gwybodaeth o destun a delweddau, gan gynnwys dod i gasgliad am ystyr nad yw'n amlwg yn y ddogfen, os oes angen;</li> <li>f) dod o hyd i ystyr geiriau ac ymadroddion nas deallwyd.</li> </ul>
<b>C1.3 Ysgrifennu</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p><b>C1.3</b></p> <p>Ysgrifennu dwy ddogfen fer i gyfleu gwybodaeth i gynulleidfa oedd cyfarwydd gan ddefnyddio iaith sy'n briodol at y diben ac ar gyfer y gynulleidfa</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) cynllunio a drafftio'r gwaith ysgrifenedig;</li> <li>b) cyflwyno gwybodaeth, syniadau a safbwyntiau perthnasol mewn mathau o ddogfennau sy'n addas i'r diben ac ar gyfer y gynulleidfa;</li> <li>c) sicrhau bod yr ystyr yn glir;</li> <li>d) llunio brawddegau yn gywir, gan gynnwys brawddegau cyfansawdd, gan ddefnyddio cysyllteiriau priodol;</li> <li>e) trefnu'r gwaith ysgrifenedig yn baragraffau sy'n arddangos trefn resymegol;</li> <li>f) barnu perthnasedd gwybodaeth a faint o fanylion i'w cynnwys at y diben;</li> <li>g) defnyddio iaith sy'n addas at y diben a'r gynulleidfa;</li> <li>h) defnyddio delweddau perthnasol, lle y bo'n briodol, er mwyn helpu'r darllenydd i ddeall y prif bwyntiau;</li> <li>i) sillafu'n gywir;</li> <li>j) defnyddio atalnodi'n gywir;</li> <li>k) defnyddio gramadeg yn gywir;</li> <li>l) gwirio dogfennau a, lle bo angen, eu diwygio.</li> </ul>

## Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol Lefel 2

### C2.1 Siarad a Gwranddo

#### Deilliant dysgu:

#### Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:

#### C2.1

Cymryd rhan mewn trafodaethau ffurfiol gyda dau unigolyn arall neu fwy

Rhoi sgwrs/cyflwyniad sy'n para o leiaf bedair munud i gynulleidfa sy'n cynnwys o leiaf dri unigolyn

Deall ac ymateb i iaith lafar ar wahanol bynciau ac mewn gwahanol gyd-destunau

Siarad er mwyn cyfleu:

- gwybodaeth
- teimladau
- pobl eraill
- cwestiynau

ar bynciau cyfarwydd ac anghyfarwydd, gan ddefnyddio iaith briodol a dulliau cyfathrebu di-eiriau

- a) paratoi ar gyfer trafodaethau a sgwrsiau/cyflwyniadau er mwyn dweud pethau a darparu gwybodaeth sy'n berthnasol i bwnc a diben y drafodaeth a'r sgwrs / cyflwyniad;
- b) gwneud cyfraniadau clir a pherthnasol mewn ffordd sy'n addas at y diben a'r sefyllfa;
- c) defnyddio ymadroddion ac ystumiau priodol er mwyn ymuno yn y drafodaeth; newid y pwnc neu ddychwelyd at y pwynt, heb dorri ar draws y siaradwr, bod yn or-benderfynol neu'n ymosodgar neu ymddangos fel petaech yn 'cymryd drosodd';
- d) ategu safbwyntiau a dadleuon â thystiolaeth;
- e) crynhoi gwybodaeth o ddeunydd darllen ac o ffynonellau eraill mewn ffordd sy'n addas at y diben;
- f) siarad yn glir mewn ffordd sy'n addas ar gyfer y pwnc, y diben, y gynulleidfa a'r sefyllfa;
- g) cadw at y pwnc a strwythuro'r sgwrs/cyflwyniad mewn trefn resymegol er mwyn helpu'r gynulleidfa i ddilyn llwybr meddwl neu gyfres o ddigwyddiadau;
- h) defnyddio amrywiaeth o ffyrdd i ategu prif bwyntiau'r sgwrs/cyflwyniad;
- i) nodi manylion a gwybodaeth berthnasol mewn esboniadau, cyfarwyddiadau a thrafodaethau mewn o leiaf ddau bwnc ac mewn o leiaf ddau gyd-destun;
- j) ymateb mewn ffordd adeiladol i feirniadaeth;
- k) egluro a chadarnhau dealltwriaeth;
- l) nodi bwriadau'r siaradwr;
- m) defnyddio geirfa a mynegiadau amrywiol sy'n addas at y diben;
- n) darparu rhagor o fanylion a datblygiad er mwyn egluro neu gadarnhau dealltwriaeth;
- o) defnyddio strategaethau priodol, gan gynnwys

	<p>iaith a dulliau cyfathrebu di-eiriau i ategu llafaredd;</p> <p>p) cadarnhau bod y gwrandawyr yn deall yr ystyr.</p>
<b>C2.2 Darllen</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p><b>C2.2</b></p> <p>Darllen, deall a chrynhai gwybodaeth yn annibynnol o ddwy wahanol ddogfen o leiaf am yr un pwnc</p>	<p>a) defnyddio amrywiaeth o strategaethau i nodi'r prif bwyntiau, syniadau a llwybrau dadlau a rhesymu o destun a delweddau, gan gynnwys drwy ddod i gasgliadau;</p> <p>b) adnabod diben a bwriadau'r awdur, gan gynnwys lle maent yn ymhlyg;</p> <p>c) darllen a deall amrywiaeth eang o eirfa;</p> <p>d) dod o hyd i wybodaeth a'i deall gan ddefnyddio nodweddion trefniadol;</p> <p>e) dod o hyd i ystyr geiriau ac ymadroddion nas deallwyd, gan ddefnyddio deunyddiau cyfeirio</p> <p>f) defnyddio gwahanol fathau o ddogfennau parhaus i gasglu gwybodaeth berthnasol;</p> <p>g) darllen mewn ffordd feirniadol er mwyn gwerthuso gwybodaeth a chymharu gwybodaeth, syniadau a safbwyntiau o ffynonellau gwahanol;</p> <p>h) crynhai gwybodaeth o ddogfennau.</p>
<b>C2.3 Ysgrifennu</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p><b>C2.3</b></p> <p>Ysgrifennu dogfennau sy'n cyfleu gwahanol wybodaeth i wahanol gynulleidfaoedd gan ddefnyddio iaith sy'n briodol at y diben ac ar gyfer y gynulleidfa</p>	<p>a) crynhai gwybodaeth o ddeunydd darllen a / neu ffynonellau eraill mewn ffordd sy'n addas at y diben;</p> <p>b) cynllunio a drafftio'r gwaith ysgrifenedig;</p> <p>c) cyflwyno gwybodaeth, syniadau a safbwyntiau perthnasol mewn mathau o ddogfennau sy'n addas at y diben ac ar gyfer y gynulleidfa;</p> <p>d) sicrhau bod yr ystyr yn glir;</p> <p>e) llunio brawddegau cymhleth gan ddefnyddio amrywiaeth o gysyllteiriau priodol;</p> <p>f) trefnu'r gwaith ysgrifenedig yn baragraffau sy'n helpu i sicrhau bod yr ystyr yn glir;</p> <p>g) strwythuro'r gwaith ysgrifenedig er mwyn helpu'r darllenwyr i ddilyn a deall y prif bwyntiau;</p>



	<ul style="list-style-type: none"> <li>h) cyflwyno gwybodaeth a syniadau mewn trefn resymegol neu ddarbwyllol;</li> <li>i) defnyddio arddulliau ysgrifennu gwahanol gan gynnwys iaith ffurfiol ac anffurfiol mewn ffordd sy'n addas at wahanol ddibenion ac ar gyfer gwahanol gynulleidfaoedd;</li> <li>j) sillafu'n gywir;</li> <li>k) defnyddio atalnodi'n gywir;</li> <li>l) defnyddio gramadeg yn gywir;</li> <li>m) gwirio dogfen a, lle bo angen, ei diwygio.</li> </ul>
--	--

## Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol Lefel 3

### C3.1 Siarad a Gwrando

Deiliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p><b>C3.1</b></p> <p>Cymryd rhan mewn trafodaethau ffurfiol gyda dau unigolyn arall neu fwy</p> <p>Rhoi sgwrs/cyflwyniad sy'n para o leiaf wyth munud i gynulleidfa sy'n cynnwys o leiaf dri unigolyn a chynnal y sgwrs/cyflwyniad hwnnw</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) paratoi ar gyfer trafodaethau a sgwrsiau/cyflwyniadau er mwyn dweud pethau a chyfleu gwybodaeth gymhleth sy'n berthnasol o ran diben y drafodaeth a'r sgwrs / cyflwyniad;</li> <li>b) cymryd rhan mewn trafodaeth grŵp er mwyn symud y drafodaeth ymlaen ac anelu at gytundeb, lle y bo'n briodol;</li> <li>c) gwneud cyfraniadau clir a pherthnasol mewn ffordd sy'n addas at y diben a'r sefyllfa;</li> <li>d) datblygu pwyntiau a syniadau ag ymwybyddiaeth sensitif o deimladau, credoau a barn pobl eraill;</li> <li>e) defnyddio technegau a nodi arwyddion er mwyn cyfrannu at y drafodaeth a galluogi eraill i gyfrannu;</li> <li>f) crynhoi a chyfosod gwybodaeth gymhleth mewn ffordd sy'n addas at y diben;</li> <li>g) siarad yn glir a defnyddio iaith ac arddull gyflwyno mewn ffordd sy'n addas ar gyfer cymhlethdod, diben a ffurfioldeb y sefyllfa ac anghenion y gynulleidfa;</li> <li>h) cadw at y pwnc a strwythuro'r sgwrs/cyflwyniad mewn trefn resymegol er mwyn helpu'r gynulleidfa i ddilyn llwybr meddwl neu gyfres o ddigwyddiadau;</li> <li>i) defnyddio amrywiaeth o dechnegau i ymgysylltu â'r</li> </ul>

	<p>gynulleidfa, gan gynnwys defnyddio delweddau a deunyddiau eraill i ategu neu wella llafaredd;</p> <p>j) nodi manylion perthnasol mewn iaith lafar gymhleth;</p> <p>k) deall a dilyn esboniadau manwl a chyfarwyddiadau cymhleth ar amrywiaeth o bynciau mewn cyd-destunau cyfarwydd a chyd-destunau llai cyfarwydd;</p> <p>l) ymateb yn briodol i ymholiadau;</p> <p>m) rhoi ac ymateb i adborth mewn ffordd adeiladol, gan gynnwys beirniadaeth;</p> <p>n) defnyddio strategaethau i ddangos sgiliau gwranddo ac i egluro a chadarnhau dealltwriaeth;</p> <p>o) nodi bwriadau'r siaradwr;</p> <p>p) defnyddio geirfa a mynegiadau amrywiol ac arbenigol priodol mewn ffordd sy'n addas ar gyfer pynciau, dibenion a sefyllfaoedd;</p> <p>q) cadarnhau bod y gwrandawyr yn deall yr ystyr;</p> <p>r) darparu rhagor o fanylion a datblygiad er mwyn egluro neu gadarnhau dealltwriaeth;</p> <p>s) defnyddio strategaethau priodol, gan gynnwys iaith a dulliau cyfathrebu di-eiriau i;</p> <p>t) addasu iaith a llafaredd mewn ffordd sy'n addas ar gyfer gwahanol bynciau, dibenion a sefyllfaoedd.</p>
--	---

### **C3.2 Darllen**

#### **Deilliant dysgu:**

#### **Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:**

#### **C3.2**

Darllen, deall a chyfosod gwybodaeth o wahanol ddogfennau am yr un pwnc

- darllen a deall geirfa arbenigol a chymhleth;
- defnyddio amrywiaeth o strategaethau i nodi'r prif bwyntiau, syniadau a llwybrau dadlau a rhesymu o destun a delweddau, gan gynnwys drwy ddod i gasgliadau;
- adnabod diben a bwriadau'r awdur, gan gynnwys lle maent yn ymhlyg;
- dod o hyd i wybodaeth a'i deall gan ddefnyddio nodweddion trefniadol;
- dod o hyd i ystyr geiriau ac ymadroddion nas deallwyd, gan ddefnyddio deunyddiau cyfeirio;
- darllen yn feirniadol er mwyn cymharu a gwerthuso disgrifiadau a nodi barn a thuedd bosibl;
- dewis ac archwilio amrywiaeth o ddogfennau er mwyn cael gafael ar wybodaeth berthnasol;

	<p>h) ystyried a deall gwybodaeth a llinellau rhesymu cymhleth mewn dogfennau;</p> <p>i) cyfosod gwybodaeth o ddogfennau.</p>
<b>C3.3 Ysgrifennu</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p><b>C3.3</b></p> <p>Ysgrifennu dogfennau o wahanol fathau yn cyfleu gwahanol wybodaeth gymhleth, gan ddefnyddio iaith a fformatau sy'n briodol at y diben ac ar gyfer y gynulleidfa</p>	<p>a) cynllunio a drafftio'r gwaith ysgrifenedig;</p> <p>b) dewis a defnyddio fformatau, arddulliau a thechnegau ysgrifennu sy'n briodol ar gyfer cyfleu diben a chymhlethdod y pwnc i'r gynulleidfa;</p> <p>c) trefnu deunydd mewn ffordd gydlynus mewn ffordd sy'n addas ar gyfer hyd, cymhlethdod a diben y ddogfen;</p> <p>d) defnyddio arddull a thôn priodol sy'n addas ar gyfer y gynulleidfa, lefel y ffurfioldeb sydd ei hangen a natur y pwnc;</p> <p>e) cyflwyno gwybodaeth a syniadau mewn trefn resymegol neu ddarbwyllol;</p> <p>f) sicrhau bod yr ystyr yn glir;</p> <p>g) sillafu'n gywir;</p> <p>h) defnyddio atalnodi'n gywir;</p> <p>i) defnyddio gramadeg yn gywir;</p> <p>j) gwirio dogfennau a, lle bo angen, eu diwygio.</p>

## 5.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol

Mae'r cymwysterau hyn yn ymwneud ag arddangos sgiliau wrth wneud y canlynol:

- siarad a gwranddo;
- darllen; a
- ysgrifennu;

mewn:

- cyd-destunau cyfarwydd y mae'n rhaid i rai ohonynt fod yn ffurfiol, yn gysylltiedig ag addysg, hyfforddiant, gwaith neu rolau cymdeithasol ar lefel 1.
- cyd-destunau cyfarwydd a llai cyfarwydd y mae'n rhaid i rai ohonynt fod yn ffurfiol, yn gysylltiedig ag addysg, hyfforddiant neu rolau cymdeithasol ar lefelau 2 a 3.

### 5.1.1 Asesu

Caiff ymgeiswyr eu hasesu drwy dasg dan reolaeth a phrawf ategol er mwyn cadarnhau bod eu sgiliau yn bodloni'r Fanyleb Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar y lefel ofynnol.

Caiff asesiadau eu cynnal ar ôl addysgu a meithrin sgiliau ar y lefel ofynnol.

### 5.1.2 Datganiad hygrychedd

Dylai'r dasg dan reolaeth a'r prawf cadarnhau fod yn hygrych i'r rhai â gofynion asesu penodol heb danseilio cyflawniad ar y safon ofynnol. Dylai canolfannau ddefnyddio asesiadau cychwynnol er mwyn nodi unrhyw gymorth neu addasiadau unigol angenrheidiol.

## 5.2 Manyleb y dasg reoledig a'r prawf cadarnhau

1. Dyfernir y cymhwyster Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol i ymgeiswyr sy'n arddangos bod eu sgiliau yn bodloni'r fanyleb yn y dasg reoledig a'r prawf cadarnhau.
2. Mae'r dasg reoledig yn asesu sgiliau pwnc-benodol na chânt o reidrwydd eu hasesu yn y prawf a rhaid iddi ddangos ymgeiswyr yn defnyddio'r sgiliau mewn cyd-destun perthnasol a bywyd go iawn.
3. Diben y prawf cadarnhau yw cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol ymgeiswyr.
4. Mae'r dasg reoledig a'r prawf cadarnhau yn asesiadau crynodol. Dylid cynnal yr asesiadau pan fydd yr ymgeiswyr wedi meithrin y sgiliau ar y lefel ofynnol.
5. Bwriedir i'r Fanyleb hon roi gwybodaeth fanwl i'r awduron am gynnwys, cwmpas a chwestiynau derbyniol i ategu'r broses o ddatblygu asesiadau ar Lefelau 1, 2 a 3.
6. Cynlluniwyd y fanyleb hon i ategu'r broses o ddatblygu a llunio asesiadau yn Gymraeg ac yn Saesneg.
7. Dylid darllen y fanyleb hon ar y cyd â'r canlynol:
  - a) Manyleb Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol Lefel 1, 2 a 3
  - b) Llawlyfr Cyfres Cymwysterau Sgiliau Hanfodol Cymru, fel y cyhoeddwyd gan gyrff dyfarnu.

### **5.2.1 Tasg Reoledig**

Caiff tasgau dan reolaeth eu pennu neu eu datblygu yn allanol gan ganolfannau a'u cymeradwyo gan gyrff dyfarnu.

Rhaid i bob tasg dan reolaeth fodloni gofynion Manylebau Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol.

Rhaid llunio canllaw marcio i ategu pob tasg, gan gyfeirio'n amlwg at y gofynion asesu a'r fanyleb.

Gall aseswyr roi cyfle i ymgeiswyr geisio eglurhad ynglŷn â gofynion tasg yn ystod yr asesiad. Fodd bynnag, ni ddylai aseswyr roi adborth ar unrhyw waith a wneir gan ymgeisydd yn ystod yr asesiad. Er enghraifft, byddai'n amhriodol hysbysu ymgeisydd ei fod wedi ateb cwestiwn penodol yn anghywir. Gallai eglurhad priodol gynnwys argymhell y dylai'r ymgeisydd fwrw golwg dros ei ymatebion cyn cyflwyno ei dasg wedi'i chwblhau.

### **5.2.2 Hyd**

Lefel 1 - hyd at 4 awr

Lefel 2 - hyd at 5 awr

Lefel 3 - hyd at 8 awr

Rhaid cynllunio'r Dasg i'w chwblhau yn ei chyfanrwydd o fewn yr uchafswm oriau a nodir ar gyfer pob lefel. Rhaid cwblhau'r dasg o dan amodau rheoledig o fewn uchafswm o wyth wythnos yn olynol. Nid yw'r cyfnod o wyth wythnos yn cynnwys gwyliau academaidd nac absenoldeb ymgeiswyr am resymau dilys. Mae'n bosibl y caniateir eithriadau arbennig ar gyfer hyd y dasg a'r gofynion o ran y cyfnod gweithio o dan amgylchiadau eithriadol (gweler polisiau ystyriaethau arbennig cyrff dyfarnu).

### **5.2.3 Ailsefyll yn rhannol**

Caniateir i ymgeiswyr ailsefyll y dasg dan reolaeth ar gyfer Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefelau 2 a 3 yn rhannol o 1 Awst 2018. Ceir gwybodaeth benodol am ailsefyll yn rhannol, gan gynnwys yr amser a ganiateir ar gyfer ailsefyll, yn y canllawiau ar gyfer tasgau dan reolaeth a gyhoeddir gan gyrff dyfarnu.

## 5.2.4 Prawf Cadarnhau

Cwblheir y prawf cadarnhau ar gyfer Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefelau 1, 2 a 3 yn ogystal â'r dasg reoledig. Bwriedir i'r prawf ategol wneud y canlynol:

- cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol ymgeiswyr mewn perthynas â'r safon berthnasol,
- darparu cadernid ychwanegol i'r broses asesu.

Bydd pob prawf a ddatblygir at y diben hwn yn seiliedig ar fanyleb gyffredin. Dylai gynnwys eitemau ymateb sefydlog (amlddewis) a gyflwynir naill ai fel prawf ar y sgrin neu ar bapur. Dylai pob prawf ar lefelau 1 a 2 gynnwys uchafswm o 20 o eitemau a bwriedir iddo bara 30 munud ar lefel 1 a 45 munud ar lefel 2 ar y mwyaf. Dylai pob prawf ar lefel 3 gynnwys uchafswm o 30 o eitemau a bwriedir iddo bara 60 munud ar y mwyaf.

Rhaid i bob eitem amlddewis gynnwys un ateb cywir (datganiad allweddol), gyda thri gwrthdynnwr cryf. Dylai pob eitem fod yn werth un marc.

Dylai cwestiynau gael eu seilio'n fras ar senarios, gan ddefnyddio cyd-destunau sy'n debygol o fod yn berthnasol ac yn ddiddorol i ymgeiswyr.

Ni ddylai deunyddiau ffynhonnell gynnwys unrhyw fath o ragfarn (er enghraifft, o ran rhywedd, ethnigrwydd neu ar sail oedran) a allai roi mantais neu anfantais i unrhyw ymgeisydd neu grwpiau o ymgeiswyr.

Cynhelir pob prawf o dan amodau goruchwyliaeth (e.e. Cyfarwyddiadau'r Cydgyngor Cymwysterau ar gyfer Cynnal Arholiadau neu debyg).

**Ni** ddylid defnyddio geiriaduron (o unrhyw fath) yn ystod unrhyw brawf Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol.

Pennir marc llwyddo ar gyfer pob prawf drwy ddilyn gweithdrefn ystadegol y cytunwyd arni.

## 5.2.5 Tasg Reoledig - Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol

<b>Manyleb y Dasg Reoledig Rhan 1</b>		
<b>Lefel 1 Siarad a Gwranddo – Trafodaeth Ffurfiol</b>	<b>Lefel 2 Siarad a Gwranddo – Trafodaeth Ffurfiol</b>	<b>Lefel 3 Siarad a Gwranddo – Trafodaeth Ffurfiol</b>
<i>C1.1 Siarad a Gwranddo</i>	<i>C2.1 Siarad a Gwranddo</i>	<i>C3.1 Siarad a Gwranddo</i>
<p>Dylai ymgeiswyr ddefnyddio eu gwaith paratoi o'r dasg ddarllen i lywio eu trafodaeth.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr arddangos y sgiliau hyn mewn grwpiau o 3-6 o bobl. Rhaid i'r drafodaeth bara rhwng o leiaf 10 ac 20 munud, gan ddibynnu ar faint y grŵp. Rhaid i'r drafodaeth fod yn ddigon hir i roi digon o gyfleoedd i'r ymgeiswyr fodloni'r gofynion asesu.</p>		<p>Dylai ymgeiswyr ddefnyddio eu gwaith paratoi o'r dasg ddarllen i lywio eu trafodaeth.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr arddangos y sgiliau hyn mewn grwpiau o 3-6 o bobl. Os oes tri unigolyn yn cymryd rhan yn y drafodaeth, rhaid i'r drafodaeth bara o leiaf 15 munud a 25 munud os oes chwe ymgeisydd yn y grŵp. Gall canolfannau ddefnyddio eu disgrisiwn ar gyfer meintiau grwpiau o fewn yr amrediad hwn; fodd bynnag, rhaid i'r drafodaeth fod yn ddigon hir i roi digon o gyfleoedd i'r ymgeiswyr fodloni'r fanyleb pwnc ar y lefel hon.</p>



<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddeall ac ymateb i drafodaeth gan gyfleu o leiaf ddau o'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• gwybodaeth</li> <li>• teimladau</li> <li>• pobl eraill</li> <li>• cwestiynau</li> </ul>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddeall ac ymateb i drafodaeth gan gyfleu, fel y bo'n briodol:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• gwybodaeth</li> <li>• teimladau</li> <li>• pobl eraill</li> <li>• cwestiynau</li> </ul>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddeall iaith lafar ac ymateb iddi. Bydd hyn yn cynnwys cyfleu gwybodaeth gymhleth, fel y bo'n briodol, drwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• gwybodaeth</li> <li>• darparu esboniadau</li> <li>• mynegi teimladau a safbwyntiau</li> <li>• gofyn cwestiynau</li> </ul>
<p>Ar draws y ddwy drafodaeth a'r sgwrs/cyflwyniad (rhan 1, 2 a 3), rhaid i'r dasg roi digon o gyfleoedd i ymgeiswyr ddangos cymhwysedd ym mhob un o'r sgiliau hyn.</p>		
<p><b>Darllen Lefel 1</b></p>	<p><b>Darllen Lefel 2</b></p>	<p><b>Darllen Lefel 3</b></p>
<p><i>C.1.2 Darllen</i></p>	<p><i>C2.2 Darllen</i></p>	<p><i>C3.2 Darllen</i></p>
<p>Mae'n rhaid darparu dogfen ffynhonnell sy'n cynnwys o leiaf 250 o eiriau a delwedd.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddarllen, deall a chasglu</p>	<p>Mae'n rhaid darparu dwy ddogfen ffynhonnell am yr un pwnc y mae'n rhaid i'r ddwy ohonynt gynnwys o leiaf 500 o eiriau. Rhaid i un gynnwys delwedd a rhaid i un gynnwys rhesymeg. Rhaid i'r ddwy ddogfen fod yn wahanol fathau o destun a dogfen.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i</p>	<p>Mae'n rhaid darparu o leiaf ddwy ddogfen ffynhonnell am yr un pwnc y mae'n rhaid i un ohonynt gynnwys o leiaf 1000 o eiriau. Mae'n rhaid i ddwy ddogfen o leiaf gyfleu gwybodaeth neu resymeg gymhleth a rhaid i un ddogfen o leiaf gynnwys delwedd.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i</p>

<p>gwybodaeth o'r ddogfen hon yn annibynnol at ddiben. Rhaid dynodi'r diben a'r gynulleidfa yn glir yn y Dasg.</p> <p>Rhaid i'r Dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddefnyddio'r wybodaeth y maent wedi'i chael i baratoi ar gyfer trafodaeth ar y pwnc a chymryd rhan yn y drafodaeth honno ac wedyn ysgrifennu dogfen ar y pwnc.</p>	<p>ymgeiswyr ddarllen, deall a chrynhoi gwybodaeth o'r dogfennau hyn yn annibynnol at ddiben penodol. Rhaid ei gwneud yn ofynnol darparu tystiolaeth amlwg o'r crynodeb hwn yn y dasg ysgrifennu. Rhaid dynodi'r diben a'r gynulleidfa yn glir yn y Dasg.</p> <p>Rhaid i'r Dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr grynhoi'r wybodaeth y maent wedi'i chael i baratoi ar gyfer trafodaeth ffurfiol ar y pwnc a chymryd rhan yn y drafodaeth honno, ac wedyn ysgrifennu dogfen ar y pwnc.</p>	<p>ymgeiswyr ddarllen, deall a chyfosod gwybodaeth o'r dogfennau hyn yn annibynnol at ddiben penodol. Rhaid ei gwneud yn ofynnol darparu tystiolaeth amlwg o'r cyfosod hwn yn y Dasg Ysgrifennu. Rhaid dynodi'r diben a'r gynulleidfa yn glir yn y Dasg.</p> <p>Rhaid i'r Dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gyfosod y wybodaeth y maent wedi'i chael i baratoi ar gyfer trafodaeth ar y pwnc a chymryd rhan yn y drafodaeth honno ac wedyn ysgrifennu dogfen ar y pwnc.</p>
<p><b>Ysgrifennu Lefel 1</b></p>	<p><b>Ysgrifennu Lefel 2</b></p>	<p><b>Ysgrifennu Lefel 3</b></p>
<p><i>C1.3 Ysgrifennu</i></p>	<p><i>C2.3 Ysgrifennu</i></p>	<p><i>C3.3 Ysgrifennu</i></p>
<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ysgrifennu dogfen at ddiben penodol ac ar gyfer cynulleidfa benodol.</p> <p>Rhaid i'r ddogfen gynnwys o leiaf 250 o eiriau a rhaid iddi fod yn ddigon hir i roi digon o gyfleoedd i'r ymgeiswyr fodloni gofynion asesu'r fanyleb pwnc ar y lefel hon.</p>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gyfosod y wybodaeth o'r ddwy ddogfen yn y gweithgaredd darllen at ddiben penodol.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i'r ddogfen ysgrifenedig gynnwys o leiaf 500 o eiriau.</p>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gyfosod y wybodaeth o'r dogfennau yn y gweithgaredd darllen at ddiben penodol.</p> <p>Rhaid i'r Dasg ei gwneud yn ofynnol i'r ddogfen ysgrifenedig gynnwys o leiaf 750 o eiriau.</p>

<p>Ar gyfer y dasg hon, mae'n rhaid i'r ymgeisydd ddefnyddio'r wybodaeth y mae wedi'i chael o'r gweithgaredd asesu darllen a gall hefyd gynnwys cynnwys o'r gweithgaredd asesu siarad a gwrando.</p>		
	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr wneud y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ddefnyddio rhywfaint o'r wybodaeth neu'r safbwyntiau a gafwyd o'r gweithgaredd darllen a siarad a gwrando i ategu eu gwaith cynllunio ar gyfer eu gwaith ysgrifenedig er mwyn drafftio/gwirio eu gwaith ysgrifenedig, a;</li> <li>• llunio dogfen derfynol sy'n addas at y diben ac ar gyfer y gynulleidfa</li> </ul>	
<p><b>Manyleb y Dasg Reoledig Rhan 2</b></p>		
<p><b>Darllen Lefel 1</b></p>	<p><b>Darllen Lefel 2</b></p>	<p><b>Darllen Lefel 3</b></p>
<p><i>C.1.2 Darllen</i></p>	<p><i>C2.2 Darllen</i></p>	<p><i>C3.2 Darllen</i></p>
<p>Mae'n rhaid darparu dogfen ffynhonell sy'n cynnwys o leiaf 250 o eiriau a delwedd.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddarllen, deall a chasglu</p>		

<p>gwybodaeth o'r ddogfen dhon yn annibynnol at ddiben. Rhaid dynodi'r diben a'r gynulleidfa yn glir yn y dasg. Rhaid i'r Dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddefnyddio'r wybodaeth y maent wedi'i chael i baratoi a chymryd rhan mewn trafodaeth ar y pwnc, cynllunio, drafftio ac ysgrifennu dogfen at ddiben.</p>		
<p><b>Ysgrifennu Lefel 1</b></p>	<p><b>Ysgrifennu Lefel 2</b></p>	<p><b>Ysgrifennu Lefel 3</b></p>
<p><i>C1.3 Ysgrifennu</i></p>	<p><i>C2.3 Ysgrifennu</i></p>	<p><i>C3.3 Ysgrifennu</i></p>
<p>Rhaid i'r Dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ysgrifennu dogfen at ddiben penodedig ac ar gyfer cynulleidfa benodedig. Rhaid i'r ddogfen a ysgrifennir fod yn ddigon hir i roi digon o gyfleoedd i fodloni gofynion asesu'r fanyleb pwnc ar y lefel hon.</p>	<p>Rhaid i'r Dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ysgrifennu dogfen at ddiben penodedig ac ar gyfer cynulleidfa benodedig. Rhaid i'r ddogfen a ysgrifennir fod yn ddigon hir i roi digon o gyfleoedd i fodloni gofynion asesu'r fanyleb pwnc ar y lefel hon.</p>	<p>Rhaid i'r Dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ysgrifennu dogfen at ddiben penodedig ac ar gyfer cynulleidfa benodedig. Rhaid i'r ddogfen a ysgrifennir fod yn ddigon hir i roi digon o gyfleoedd i fodloni gofynion asesu'r fanyleb pwnc ar y lefel hon.</p>
<p>Ar gyfer y dasg hon, rhaid i ymgeiswyr ddefnyddio'r wybodaeth y maent wedi'i chael o'r gweithgareddau asesu Darllen.</p>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ysgrifennu gwahanol fath o ddogfen a gwahanol fath o destun i Ran 1.</p>	
<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr wneud y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• lunio cynllun ar gyfer yr hyn y maent yn bwriadu ei ysgrifennu</li> </ul>		

- drafftio/gwirio eu gwaith ysgrifenedig, ac
- llunio dogfen derfynol, sy'n addas at y diben ac ar gyfer y gynulleidfa.

<b>Manyleb y Dasg Reoledig Rhan 3</b>		
<b>Lefel 1 Siarad a Gwrando – Sgwrs / Cyflwyniad</b>	<b>Lefel 2 Siarad a Gwrando – Sgwrs / Cyflwyniad</b>	<b>Lefel 3 Siarad a Gwrando – Sgwrs / Cyflwyniad</b>
<i>C1.1 Siarad a Gwrando</i>	<i>C2.1 Siarad a Gwrando</i>	<i>C3.1 Siarad a Gwrando</i>
	Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr baratoi ar gyfer sgwrs/cyflwyniad sy'n para o leiaf bedair munud i gynulleidfa sy'n cynnwys o leiaf dri unigolyn a chynnal y sgwrs/cyflwyniad hwnnw. Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gynnwys delwedd neu ddeunyddiau cymorth eraill a fydd yn gwella'r sgwrs/cyflwyniad ac yn helpu'r gynulleidfa i ddeall.	Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr baratoi ar gyfer sgwrs/cyflwyniad sy'n para o leiaf wyth munud i gynulleidfa sy'n cynnwys o leiaf dri unigolyn a chynnal y sgwrs/cyflwyniad hwnnw. Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gyfleu gwybodaeth gymhleth a chynnwys delwedd neu ddeunyddiau cymorth eraill a fydd yn gwella'r sgwrs/cyflwyniad ac yn helpu'r gynulleidfa i ddeall.
	Nid oes angen i'r dasg a ddarperir nodi'r pynciau na'r themâu ar gyfer y sgwrs/cyflwyniad ond gall gynnig awgrymiadau a chanllawiau.	
	Ni ddylai dasg ddibynnu'n fawr ar	Nid yw'n ofynnol i'r dasg ddibynnu'n fawr

	ddeunydd darllen ac ymchwil ychwanegol.	ar ddeunydd darllen ac ymchwil ychwanegol. Gall y pwnc ymwneud â lleoliad addysgol, gweithle, bywyd bob dydd neu ddiddordebau personol.
--	---	---

## 5.2.6 Prawf cadarnhau - Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol Lefel 1

<b>Manyleb y prawf cadarnhau</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>Bydd y prawf Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar Lefel 1 yn asesu sgiliau darllen ac ysgrifennu. Bydd yn cynnwys o leiaf ddwy ddogfen ffynhonnell, gyda'r ddwy yn darparu senario a/neu wybodaeth i ategu cyfres o gwestiynau.</li> <li>Mae'r prawf yn cynnwys 20 o eitemau, wedi'u strwythuro fel a ganlyn er mwyn ymdrin â'r meysydd hyn o'r fanyleb ar gyfer Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefel 1:</li> </ul>				
<b>Safon sgil</b>	<b>Sgiliau sy'n cael eu hasesu (<i>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol</i>)</b>	<b>Wedi'u cynnwys</b>	<b>Nifer yr eitemau/marciau</b>	<b>Pwysoliad</b>
C1.2	nodi'r prif bwyntiau a syniadau mewn dogfennau a delweddau	Bob amser	2-3	9-12 o eitemau
	darllen a deall allweddeiriau ac ymadroddion perthnasol sy'n addas at y diben	Bob amser	2-3	
	adnabod diben amrywiaeth o ddogfennau	Bob amser	1-3	
	cael gwybodaeth o destun a delweddau, gan gynnwys dod i gasgliad am ystyr nad yw'n amlwg yn y ddogfen, os oes angen	Bob amser	1-3	
C1.3	llunio brawddegau yn gywir, gan gynnwys brawddegau cyfansawdd, gan ddefnyddio cysyllteiriau priodol	Bob amser	2-3	8-11 o eitemau
	defnyddio iaith sy'n addas at y diben a'r gynulleidfa	Bob amser	1-2	
	sillafu'n gywir	Bob amser	1-2	
	defnyddio atalnodi'n gywir	Bob amser	1-2	
	defnyddio gramadeg yn gywir	Bob amser	1-3	
<b>Cyfanswm</b>			<b>20</b>	

## 5.2.7 Prawf cadarnhau - Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol Lefel 2

<b>Manyleb y prawf cadarnhau</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bydd y prawf Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar Lefel 2 yn asesu sgiliau Darllen ac Ysgrifennu. Bydd yn cynnwys o leiaf ddwy ddogfen ffynhonnell, gyda'r ddwy yn darparu senario a/neu wybodaeth i ategu cyfres o gwestiynau.</li> <li>• Mae'r prawf yn cynnwys 20 o eitemau, wedi'u strwythuro fel a ganlyn er mwyn ymdrin â'r meysydd hyn o'r fanyleb ar gyfer Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefel 2:</li> </ul>				
<b>Safon sgîl</b>	<b>Sgiliau sy'n cael eu hasesu (<i>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol</i>)</b>	<b>Wedi'u cynnwys</b>	<b>Nifer yr eitemau/marciau</b>	<b>Pwysoliad</b>
C2.2	defnyddio amrywiaeth o strategaethau er mwyn nodi: <ul style="list-style-type: none"> <li>a) y prif bwyntiau</li> <li>b) syniadau, gan gynnwys drwy ddod i gasgliadau</li> <li>c) llinellau dadlau, a rhesymu o destun a delweddau, gan gynnwys drwy ddod i gasgliadau</li> </ul>	Bob amser Bob amser Bob amser	2-3 2-3 2-3	9-12 o eitemau
	adnabod diben a bwriadau'r awdur, gan gynnwys lle maent yn ymhlyg	Bob amser	2-3	
C2.3	llunio brawddegau cymhleth gan ddefnyddio amrywiaeth o gysyllteiriau priodol	Bob amser	1-3	8-11 o eitemau
	defnyddio iaith ffurfiol ac anffurfiol mewn ffordd sy'n addas at wahanol ddibenion ac ar gyfer gwahanol gynulleidfaoedd	Bob amser	1-3	
	sillafu'n gywir	Bob amser	1-2	
	defnyddio atalnodi'n gywir	Bob amser	1-2	
	defnyddio gramadeg yn gywir	Bob amser	1-2	
<b>Cyfanswm</b>			<b>20</b>	



## 5.2.8 Prawf cadarnhau - Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol Lefel 3

<b>Manyleb y prawf cadarnhau</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bydd y prawf Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefel 3 yn asesu sgiliau darllen ac ysgrifennu. Bydd yn cynnwys o leiaf dair dogfen ffynhonnell, gyda'r tair yn darparu senario a/neu wybodaeth i ategu cyfres o gwestiynau.</li> <li>• Mae'r prawf yn cynnwys 30 o eitemau, wedi'u strwythuro fel a ganlyn er mwyn ymdrin â'r meysydd hyn o'r fanyleb ar gyfer Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefel 3:</li> </ul>				
<b>Safon sgîl</b>	<b>Sgiliau sy'n cael eu hasesu (<i>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol</i>)</b>	<b>Wedi'u cynnwys</b>	<b>Nifer yr eitemau/marciau</b>	<b>Pwysoliad</b>
C3.2	defnyddio amrywiaeth o strategaethau er mwyn nodi: <ul style="list-style-type: none"> <li>a) y prif bwyntiau</li> <li>b) syniadau, gan gynnwys drwy ddod i gasgliadau</li> <li>c) llinellau dadlau, a rhesymu o destun a delweddau, gan gynnwys drwy ddod i gasgliadau</li> </ul>	Bob amser Bob amser Bob amser	3-4 3-4 3-4	14-16 o eitemau
	adnabod diben a bwriadau'r awdur, gan gynnwys lle maent yn ymhlyg	Bob amser	3-4	
C3.3	defnyddio arddull a thôn priodol sy'n addas ar gyfer eich cynulleidfa, lefel y ffurfioldeb sydd ei hangen a natur y pwnc	Bob amser	3-5	14-16 o eitemau
	sillafu'n gywir	Bob amser	3-4	
	defnyddio atalnodi'n gywir	Bob amser	3-4	
	defnyddio gramadeg yn gywir	Bob amser	3-5	
<b>Cyfanswm</b>			<b>30</b>	

## 6. Manyleb Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol

<b>Sgiliau Hanfodol</b> Llythrennedd Digidol Lefel Mynediad 1	
<b>DLE1.1 Cyfrifoldeb Digidol</b>	
<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu defnyddio dyfais ddigidol	a) troi dyfais ddigidol ymlaen a'i diffodd; defnyddio nodwedd ddiogelwch i gael mynediad i'r ddyfais e.e. cyfrinair, cod mynediad, ôl bys.
Gwybod sut i gadw'n ddiogel ar-lein	b) nodi ffyrdd o gadw'n ddiogel ar-lein.
<b>DLE1.2 Cynhyrchedd Digidol</b>	
<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu agor ffeil	a) agor ffeil;
Gallu defnyddio bysellfwrdd/rhyngwyneb ar ddyfais ddigidol	b) defnyddio bysellfwrdd neu rhyngwyneb i fewnbynnu gwybodaeth;
Gallu cyflwyno gwybodaeth yn ddigidol	c) cyflwyno o leiaf un darn o wybodaeth ar gyfer y dasg mewn fformat digidol.
<b>DLE1.3 Llythrennedd Gwybodaeth Ddigidol</b>	
<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gwybod am ffynhonnell ddigidol o wybodaeth	a) nodi ffynhonnell ddigidol o wybodaeth
<b>DLE1.4 Cydweithio Digidol</b>	
<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu defnyddio offer digidol i gydweithio ag eraill	a) defnyddio offer digidol i gydweithio ag eraill er mwyn cwblhau tasg.

### **DLE1.5 Creadigrwydd Digidol**

<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu gwella adnodd digidol	a) defnyddio nodweddion creadigol offer digidol i wella adnodd digidol.

### **Sgiliau Hanfodol Llythrennedd Digidol Lefel Mynediad 2**

#### **DLE2.1 Cyfrifoldeb Digidol**

<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu cadw'u dyfais, eu cynnwys digidol a'u hunaniaeth eu hunain yn ddiogel mewn byd digidol	a) defnyddio gosodiadau diogelwch i gadw'ch hun yn ddiogel mewn byd digidol ( <i>e.e. cyfrineiriau, olion bysedd, codau mynediad</i> ).
Gallu agor ac ymateb i negeseuon digidol	b) agor ac ymateb i negeseuon digidol c) defnyddio iaith ac ymddygiad priodol;
Gwybod sut i gael mynediad at wasanaethau trafodiadau ar-lein	d) rhestru offer y gellir eu defnyddio i gyflawni trafodion arferol;
Gwybod sut i gadw'n ddiogel ar-lein	e) rhestru ffyrdd o gadw'ch hun yn ddiogel mewn amrywiaeth o gyd-destunau (gan gynnwys negeseuon, cyfryngau cymdeithasol a gwefannau).

#### **DLE2.2 Cynhyrchedd Digidol**

<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu creu ac arbed ffeil	a) creu ac arbed ffeil
Gallu mewnbynnu a chyflwyno gwybodaeth ddigidol	b) mewnbynnu gwybodaeth ddigidol sylfaenol; c) defnyddio technegau fformatio sylfaenol i gyflwyno gwybodaeth ddigidol;

Gallu adnabod technolegau digidol sylfaenol	d) adnabod technolegau digidol sylfaenol.
<b>DLE2.3 Llythrennedd Gwybodaeth Ddigidol</b>	
<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu dod o hyd i wybodaeth ddigidol	a) dod o hyd i wybodaeth o ffynhonnell ddigidol benodol.
<b>DLE2.4 Cydweithio Digidol</b>	
<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu defnyddio offer digidol i gydweithio ag eraill	a) nodi offer cydweithredol digidol; b) cyfathrebu'n ddigidol ag eraill i gynllunio tasg; c) gweithio ar-lein yn gydamserol (mewn amser real) - gydag eraill i gwblhau'r dasg.
<b>DLE2.5 Creadigrwydd Digidol</b>	
<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu creu/golygu adnodd digidol	a) dewis offer creadigol priodol; b) defnyddio nodweddion creadigol offer digidol i greu a/neu olygu adnodd digidol.

<b>Sgiliau Hanfodol Llythrennedd Digidol Lefel Mynediad 3</b>	
<b>DLE3.1 Cyfrifoldeb Digidol</b>	
<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gwybod sut i ryngweithio'n ddiogel mewn byd digidol	a) amlinellu sut i ryngweithio'n ddiogel ac yn briodol mewn byd digidol mewn amrywiaeth o gyddestunau (gan gynnwys defnyddio cyfryngau cymdeithasol, negeseuon, gwefannau a thrafodion ar-lein);
Gwybod beth mae ôl troed digidol yn ei olygu	b) nodi beth mae ôl troed digidol yn ei olygu

<b>DLE3.2 Cynhyrchedd Digidol</b>	
<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu trefnu a storio gwybodaeth ddigidol	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) creu strwythurau ffolder sylfaenol i storio gwybodaeth;</li> <li>b) trefnu ffeiliau mewn ffolderi yn briodol;</li> <li>c) ychwanegu ac adfer gwybodaeth o strwythur y ffolder;</li> </ul>
Gallu creu a chyflwyno gwybodaeth ddigidol	<ul style="list-style-type: none"> <li>d) nodi offer, technolegau a thechnegau digidol i gyflwyno gwybodaeth ddigidol;</li> <li>e) defnyddio technegau fformatio/golygu priodol i gyflwyno gwybodaeth ddigidol.</li> </ul>
<b>DLE3.3 Llythrennedd Gwybodaeth Ddigidol</b>	
<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu dewis gwybodaeth ddigidol	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) chwilio am wybodaeth ddigidol briodol;</li> <li>b) nodi adnoddau dibynadwy a rhoi rhesymau pam eu bod yn ddibynadwy;</li> </ul>
Gallu defnyddio gwybodaeth ddigidol	<ul style="list-style-type: none"> <li>c) defnyddio gwybodaeth ddigidol briodol i gwblhau tasg.</li> </ul>
<b>DLE3.4 Cydweithio Digidol</b>	
<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gwybod pryd i ddefnyddio cydweithio digidol wrth gyflawni tasg	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) amlinellu pryd y gall cydweithio digidol fod yn ddefnyddiol;</li> <li>b) rhestru manteision ac anfanteision gwahanol ddulliau o gydweithio a chyfathrebu digidol;</li> </ul>
Gallu defnyddio offer digidol priodol i gydweithio ag eraill	<ul style="list-style-type: none"> <li>c) nodi a defnyddio dulliau cydamserol priodol (amser real) ac anghydamserol i gydweithio a chyfathrebu'n ddigidol i gwblhau tasg;</li> <li>d) amlinellu rhesymau dros y dulliau a ddefnyddiwyd.</li> </ul>
<b>DLE3.5 Creadigrwydd Digidol</b>	
<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu creu adnodd digidol	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) dewis offer digidol priodol at ddiben penodol;</li> <li>b) defnyddio nodweddion creadigol offer digidol i</li> </ul>

	greu adnodd digidol.
--	----------------------

## **Sgiliau Hanfodol Llythrennedd Digidol Lefel 1**

### **DLL1.1 Cyfrifoldeb Digidol**

<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Deall pwysigrwydd cyfrifoldeb digidol	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) amlinellu'r risgiau sy'n gysylltiedig â rhyngweithio ar-lein;</li> <li>b) amlinellu pwysigrwydd adrodd am rhyngweithio a/neu gynnwys amhriodol;</li> <li>c) rhoi enghreifftiau o ddulliau o gadw'n ddiogel mewn byd digidol;</li> <li>d) amlinellu cyfrifoldeb personol i eraill mewn byd digidol;</li> </ul>
Gallu gweithio'n ddiogel gydag amrywiaeth o offer a thechnegau digidol	<ul style="list-style-type: none"> <li>e) defnyddio offer a thechnegau priodol i weithio'n ddiogel yn y byd digidol;</li> <li>f) defnyddio iaith ac ymddygiad priodol;</li> </ul>
Deall sut i reoli ôl troed digidol personol	<ul style="list-style-type: none"> <li>g) nodi dulliau priodol o reoli ôl troed digidol;</li> <li>h) amlinellu sut y gall gwybodaeth ar-lein effeithio arnoch chi'ch hun ac ar eraill;</li> <li>i) Nodi effaith cwcis ac olrhain gwefannau.</li> </ul>

### **DLL1.2 Cynhyrchedd Digidol**

<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu trefnu, storio a diogelu gwybodaeth ddigidol	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) trefnu strwythurau ffolderi i storio gwybodaeth;</li> <li>b) rheoli ffeiliau mewn ffolderi yn effeithlon;</li> <li>c) nodi dulliau o ddiogelu gwybodaeth ddigidol;</li> <li>d) storio a chael mynediad at ddata digidol.</li> </ul>
Deall sut i gynnal dyfeisiau a datrys problemau digidol cyffredin	<ul style="list-style-type: none"> <li>e) nodi sut i gynnal dyfais ddigidol a datrys problemau digidol cyffredin;</li> </ul>

Gallu defnyddio technolegau ac offer digidol i gwblhau tasg	f) dewis a defnyddio o leiaf un dechnoleg ddigidol briodol ac un offeryn digidol priodol i gwblhau tasg neu ddatrys problem.
---	--

### **DLL1.3 Llythrennedd Gwybodaeth Ddigidol**

<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu chwilio'n effeithlon am wybodaeth ddigidol a'i chadw	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) defnyddio geiriau allweddol neu ymadroddion addas i chwilio am wybodaeth i gwblhau tasg neu ddatrys problem syml;</li> <li>b) cadw'r wybodaeth er mwyn ei hadalw'n effeithlon;</li> </ul>
Gwybod pam mae ffynhonnell ddigidol o wybodaeth yn ddibynadwy ac yn berthnasol	<ul style="list-style-type: none"> <li>c) rhoi rhesymau pam fod y ffynhonnell wybodaeth a ganfuwyd yn ddibynadwy ac yn berthnasol;</li> <li>d) nodi pam nad yw trefn canlyniadau chwilio yn pennu dibynadwyedd a pherthnasedd;</li> </ul>
Gallu adalw a defnyddio gwybodaeth ddigidol i gwblhau tasg	e) adalw a defnyddio gwybodaeth ddigidol i gwblhau tasg.

### **DLL1.4 Cydweithio Digidol**

<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Deall yr amrywiaeth o offer cydweithio digidol y mae modd eu defnyddio mewn arferion personol neu broffesiynol.	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) amlinellu'r offer cydweithio digidol y mae modd eu defnyddio ar gyfer arferion personol a phroffesiynol;</li> <li>b) nodi ystyriaethau diogelwch a moesegol wrth gydweithio;</li> </ul>
Gallu cydweithio'n ddigidol yn effeithiol ac yn effeithlon ag eraill	<ul style="list-style-type: none"> <li>c) nodi cyfleoedd i gydweithio gan ddefnyddio offer digidol i gwblhau tasg neu ddatrys problem syml;</li> <li>d) dangos dulliau digidol cydamserol ac anghydamserol effeithiol ac effeithlon o gydweithio'n ddigidol ag eraill i gwblhau tasg neu ddatrys problem;</li> <li>e) Adolygu'r dulliau o gydweithio a ddewiswyd.</li> </ul>

## **DLL1.5 Creadigrwydd Digidol**

<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu dangos sut mae modd defnyddio creadigrwydd digidol i gwblhau tasgau	a) defnyddio dull digidol creadigol priodol i gwblhau tasg;
Gallu amlinellu pam mae dull digidol wedi cael ei ddefnyddio	b) disgrifio'r rhesymau dros ddefnyddio'r dull digidol, a'i effaith ar gynulleidfa benodol.

## **Sgiliau Hanfodol Llythrennedd Digidol Lefel 2**

### **DLL2.1 Cyfrifoldeb Digidol**

<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Deall pwysigrwydd cyfrifoldeb digidol mewn amrywiaeth eang o gymunedau digidol.	a) disgrifio'r risgiau wrth rhyngweithio'n ddigidol; b) disgrifio ffyrdd o gadw'n ddiogel mewn amrywiaeth eang o gymunedau digidol; c) disgrifio canlyniadau posibl gweithgarwch ar-lein amhriodol neu anghyfreithlon;
Gallu dewis a defnyddio'r offer a'r technegau mwyaf priodol i weithio'n ddiogel at ddiben penodol	d) dewis a defnyddio'r offer a'r technegau mwyaf priodol i weithio'n ddiogel at ddiben penodol;
Gallu adolygu ôl troed digidol personol	e) cynnal adolygiad o ôl troed digidol personol.



<b>DLL2.2 Cynhyrchedd Digidol</b>	
<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu trefnu, storio, rhannu a diogelu gwybodaeth ddigidol	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) llunio strwythurau ffolder priodol i reoli prosiectau a storio gwybodaeth;</li> <li>b) trefnu ffeiliau a ffolderi personol a phroffesiynol;</li> <li>c) nodi, defnyddio ac adolygu dulliau priodol o ddiogelu gwybodaeth ddigidol;</li> </ul>
Deall sut i gynnal dyfeisiau a datrys problemau digidol cyffredin	<ul style="list-style-type: none"> <li>d) disgrifio problemau digidol cyffredin a sut y cânt eu datrys.</li> </ul>
Gallu dewis a defnyddio technolegau ac offer digidol priodol i gwblhau tasg neu ddatrys problem	<ul style="list-style-type: none"> <li>e) dewis y technolegau a'r offer digidol mwyaf priodol i gwblhau tasg neu ddatrys problem;</li> <li>f) adolygu a gwerthuso dewisiadau;</li> <li>g) defnyddio'r technolegau digidol a'r offer a ddewiswyd i gwblhau tasg neu ddatrys problem.</li> </ul>
<b>DLL2.3 Llythrennedd Gwybodaeth Ddigidol</b>	
<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu chwilio, mireinio, asesu a threfnu gwybodaeth ddigidol yn effeithlon	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) cynnal chwiliad manwl gan ddefnyddio geiriau allweddol neu ymadroddion priodol;</li> <li>b) asesu'r wybodaeth ddigidol o ran cyfoesedd, perthnasedd, awdurdod, cywirdeb a diben;</li> <li>c) diffinio'r term 'Optimeiddio Peiriannau Chwilio';</li> <li>d) trefnu a dosbarthu gwybodaeth ddigidol mewn fformat strwythuredig i gwblhau tasg neu ddatrys problem;</li> </ul>
Gallu adalw a defnyddio gwybodaeth ddigidol i gwblhau tasg neu ddatrys problem	<ul style="list-style-type: none"> <li>e) adfer a defnyddio gwybodaeth ddigidol sydd mewn fformat addas ar gyfer cynulleidfa darged a phwrpas penodol, i gwblhau tasg neu ddatrys problem.</li> </ul>

## DLL2.4 Cydweithio Digidol

### Canlyniad dysgu:

### Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:

Deall sut mae modd defnyddio cydweithio digidol mewn arferion personol a phroffesiynol

- a) disgrifio sut mae modd defnyddio offer cydweithio digidol mewn arferion personol a phroffesiynol;
- b) disgrifio manteision a risgiau posibl offer cydweithio digidol a'u defnydd, gan gynnwys ystyriaethau moesegol;
- c) cymharu amrywiaeth o offer cydweithio digidol;

Gallu defnyddio cydweithio digidol yn effeithiol ac yn effeithlon

- d) nodi ac asesu tasg neu ddatrys problem drwy ddefnyddio offer a thechnegau cydweithio digidol;
- e) dewis cyfuniad o offer a thechnegau digidol i gyfathrebu ag eraill i gwblhau tasg neu ddatrys problem;
- f) cydweithio'n ddigidol gan ddefnyddio offer a thechnegau digidol cydamserol ac anghydamserol i gwblhau'r dasg neu ddatrys y broblem;
- g) myfyrio ar y broses o gydweithio.

## DLL2.5 Creadigrwydd Digidol

### Canlyniad dysgu:

### Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:

Deall sut mae modd defnyddio datrysiad creadigol digidol i gwblhau tasg neu ddatrys problem ar gyfer cynulleidfa a phwrpas penodol

- a) disgrifio sut mae modd defnyddio datrysiadau creadigol digidol i gwblhau tasg neu ddatrys problem ar gyfer cynulleidfa a phwrpas penodol;

Gallu dewis a defnyddio amrywiaeth o nodweddion offer a thechnegau digidol i gwblhau tasg

- b) dewis a defnyddio amrywiaeth o offer a thechnegau creadigol digidol i gynhyrchu adnodd ar gyfer tasg benodol;

Gallu adolygu canlyniadau digidol creadigol

- c) adolygu llwyddiant a chyfyngiadau'r offer a'r technegau creadigol/digidol a ddewiswyd.

## **Sgiliau Hanfodol Llythrennedd Digidol Lefel 3**

### **DLL3.1 Cyfrifoldeb Digidol**

<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Deall amrywiaeth o brotocolau ar gyfer cyfrifoldeb digidol a diogelwch digidol mewn amrywiaeth eang o gymunedau a chyd-destunau digidol	a) esbonio sut i leihau'r risgiau ar gyfer prosiectau digidol personol a phroffesiynol gan ddefnyddio amrywiaeth o brotocolau;
Gallu defnyddio amrywiaeth o brotocolau ar gyfer cyfrifoldeb digidol a diogelwch digidol mewn amrywiaeth eang o gymunedau a chyd-destunau digidol	b) dewis a chyfiawnhau'r dewis o brotocolau ar gyfer cyfrifoldeb digidol a diogelwch digidol mewn amrywiaeth eang o gymunedau a chyd-destunau digidol;
Gallu mireinio ôl troed digidol	c) adolygu a chyhoeddi proffiliau ac adnoddau priodol a pherthnasol; d) sicrhau bod protocolau yn eu lle ar gyfer y gynulleidfa; e) mireinio ôl troed digidol at ddibenion cymunedol, cyflogadwyedd neu fyd-eang.

### **DLL3.2 Cynhyrchedd Digidol**

<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu trefnu, storio, rhannu a diogelu gwybodaeth ddigidol	a) trefnu strwythurau storio adnoddau digidol yn effeithiol; b) cymharu, gweithredu ac adolygu dulliau o ddiogelu gwybodaeth ddigidol, gan gynnwys ffyrdd effeithlon o 'ganiatáu' wrth rannu ffeiliau.

<p>Deall sut i ddewis, defnyddio a gwerthuso technolegau, offer a thechnegau digidol priodol i gwblhau tasgau cymhleth neu ddatrys problemau cymhleth</p>	<p>c) gwerthuso'n feirniadol gyfuniad o offer a thechnegau technolegau digidol a'u priodoldeb ar gyfer cwblhau tasgau cymhleth penodol;</p> <p>d) gwerthuso'n feirniadol allu'r technolegau, yr offer a'r technegau a ddewiswyd i greu a chyflwyno datrysiadau yn fedrus.</p>
---	---

### **DLL3.3 Llythrennedd Gwybodaeth Ddigidol**

<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
<p>Gallu chwilio am, gwerthuso a defnyddio gwybodaeth ddigidol i gwblhau tasgau cymhleth neu ddatrys problemau cymhleth</p>	<p>a) cynnal chwiliadau manwl gan ddefnyddio peiriannau chwilio, ffwythiannau a nodweddion priodol;</p> <p>b) adfer, gwerthuso a threfnu gwybodaeth ddigidol mewn fformat strwythuredig;</p> <p>c) cwblhau tasgau cymhleth neu ddatrys problemau cymhleth ar gyfer amrywiaeth o gynulleidfaoedd, trwy ddefnyddio gwybodaeth ddigidol sydd mewn fformat addas;</p>
<p>Deall sut i ddadansoddi ac adolygu technegau i gasglu gwybodaeth ddigidol yn feirniadol</p>	<p>d) dadansoddi ffynonellau gwybodaeth digidol yn feirniadol gan gyfeirio at sut mae canlyniadau peiriannau chwilio yn cael eu trin gan amrywiaeth o brosesau.</p>

### **DLL3.4 Cydweithio Digidol**

<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
<p>Deall defnydd effeithiol o gydweithio digidol mewn arferion personol a phroffesiynol.</p>	<p>a) gwerthuso sut mae modd defnyddio offer, technolegau a thechnegau cydweithio yn effeithiol ac yn foesegol mewn arferion personol, proffesiynol, academaidd a sefydliadol;</p> <p>b) asesu ffyrdd diogel a sicr o gydweithio'n ddigidol ag eraill;</p> <p>c) cymharu'n feirniadol ystod o offer cydweithio digidol a'r technegau maen nhw'n eu cefnogi;</p>

Gallu trefnu a chymhwyso arferion cydweithio effeithiol ac effeithlon	<ul style="list-style-type: none"> <li>d) archwilio cyfleoedd i gydweithio ag eraill i gwblhau tasg gymhleth neu ddatrys problem gymhleth;</li> <li>e) dewis a defnyddio offer a thechnegau digidol priodol i gyfathrebu â thîm;</li> <li>f) cyfiawnhau dewis gan gyfeirio at briodoldeb a hygyrchedd.</li> </ul>
<b>DLL3.5 Creadigrwydd Digidol</b>	
<b>Canlyniad dysgu:</b>	<b>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i:</b>
Gallu defnyddio amrywiaeth eang o nodweddion creadigol offer digidol i gwblhau tasg gymhleth	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) dewis nodweddion creadigol offer digidol i gwblhau tasg gymhleth;</li> <li>b) ymateb yn briodol i adborth adeiladol;</li> </ul>
Deall sut i werthuso datrysiadau digidol creadigol yn feirniadol	<ul style="list-style-type: none"> <li>c) dadansoddi'n feirniadol fanteision ac anfanteision datrysiadau digidol creadigol wrth gwblhau tasgau cymhleth;</li> <li>d) gwerthuso'n feirniadol y broses a ddefnyddiwyd i gwblhau tasg gymhleth;</li> <li>e) ystyried effaith bosibl y datrysiad digidol ar wahanol gynulleidfaoedd.</li> </ul>

## 6.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol

Mae'r cymwysterau hyn yn ymwneud ag arddangos sgiliau wrth wneud y canlynol:

- cyfrifoldeb digidol;
- cynhyrchiant digidol;
- llythrennedd gwybodaeth ddigidol;
- cydweithio digidol;
- creadigrwydd digidol.

mewn:

- cyd-destunau cyfarwydd sy'n gysylltiedig ag addysg, hyfforddiant, gwaith neu rolau cymdeithasol ar lefel mynediad 1;
- cyd-destunau cyfarwydd, y mae'n rhaid i rai ohonynt fod yn ffurfiol, sy'n gysylltiedig ag addysg, hyfforddiant, gwaith neu rolau cymdeithasol ar lefel mynediad 2, lefel mynediad 3 a lefel 1;
- cyd-destunau cyfarwydd ac anghyfarwydd, y mae'n rhaid i rai ohonynt fod yn ffurfiol, sy'n gysylltiedig ag addysg, hyfforddiant, gwaith neu rolau cymdeithasol ar lefel 2 a lefel 3.

### Nodiadau

- Lefel mynediad 1, dylai'r cynnwys a'r deunyddiau fod yn sylfaenol, h.y. o'r math y bydd ymgeiswyr yn aml yn dod ar ei draws yn eu gwaith, eu hastudiaethau neu mewn gweithgareddau eraill.
- Lefel mynediad 2 a lefel mynediad 3, dylai'r cynnwys a'r deunyddiau fod yn syml, h.y. o'r math y bydd ymgeiswyr yn aml yn dod ar ei draws yn eu gwaith, eu hastudiaethau neu mewn gweithgareddau eraill, a lle maent yn defnyddio technoleg ddigidol mewn ffordd sylfaenol.
- Lefel 1 dylai'r cynnwys a'r deunydd pwnc fod yn syml, h.y. y rheini y bydd yr ymgeiswyr yn aml yn dod ar eu traws fel rhan o'u gwaith, astudiaethau neu weithgareddau eraill, a lle y mae'n ofynnol iddynt ddefnyddio technoleg ddigidol mewn ffordd syml.
- Lefel 2, dylai'r cynnwys a'r deunyddiau fod yn llai cyfarwydd, h.y. o'r math y gallai ymgeiswyr ddod ar ei draws yn eu gwaith, eu hastudiaethau neu mewn gweithgareddau eraill, a lle maent yn defnyddio technoleg ddigidol mewn ffyrdd sy'n fwyfwy soffistigedig.
- Lefel 3, dylai'r cynnwys a'r deunyddiau fod yn llai cyfarwydd / anghyfarwydd, h.y. o'r math y gallai ymgeiswyr ddod ar ei draws yn eu gwaith, eu hastudiaethau neu mewn gweithgareddau eraill, a lle maent yn defnyddio

technoleg ddigidol mewn ffordd sy'n fwyfwy soffistigedig a chymhleth.

### **6.1.1 Asesu**

Caiff ymgeiswyr eu hasesu drwy dasg dan reolaeth a thrafodaeth strwythuredig er mwyn dangos bod eu sgiliau yn bodloni Manyleb Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol ar y lefel ofynnol.

Cynlluniwyd y dasg reoledig er mwyn asesu'r ffordd y caiff sgiliau llythrennedd digidol eu cymhwyso mewn ffordd integredig a chyfannol, sy'n berthnasol i gyd-destunau go iawn.

Mae'r drafodaeth strwythuredig yn cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol yr ymgeiswyr ac yn ei gwneud yn ofynnol iddynt fyfyrion ar eu dysgu a'i werthuso.

Cynhelir asesiadau ar ôl i'r ymgeiswyr ddysgu a meithrin y sgiliau ar y lefel ofynnol. Rhaid i'r drafodaeth strwythuredig gael ei chynnal ar ôl y dasg reoledig bob amser. Pan fydd ymgeisydd wedi methu tasg reoledig, ni ddylai gymryd rhan yn y drafodaeth strwythuredig. Fodd bynnag, gall ymgeiswyr ymgymryd â thasg reoledig wahanol, ac os bydd yn llwyddiannus, gymryd rhan mewn trafodaeth strwythuredig.

### **6.1.2 Datganiad hygrychedd**

Dylai'r dasg dan reolaeth a'r drafodaeth strwythuredig fod yn hygrych i'r rhai â gofynion asesu penodol heb danseilio cyflawniad ar y safon ofynnol. Dylai canolfannau ddefnyddio asesiadau cychwynnol er mwyn nodi unrhyw gymorth neu addasiadau unigol angenrheidiol.

## 6.2 Manyleb y dasg reoledig a'r drafodaeth strwythuredig

1. Dyfernir y cymhwyster Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol i ymgeiswyr sy'n arddangos bod eu sgiliau yn bodloni manylebau'r dasg reoledig a'r drafodaeth strwythuredig.
2. Mae'r dasg dan reolaeth yn mesur sgiliau pwnc-benodol a rhaid iddi ddangos ymgeiswyr yn defnyddio'r sgiliau mewn ffordd gyfannol sy'n gofyn iddynt eu cymhwyso mewn ffordd ystyrlon, sy'n berthnasol i amgylchiadau pwrpasol, go iawn.
3. Diben y drafodaeth strwythuredig yw cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol ymgeiswyr. Mae'n gyfle i hyrwyddo dysgu mwy medrus ac annibynnol drwy fyfyrion ar berfformiad a'i werthuso.
4. Mae'r dasg reoledig a'r drafodaeth strwythuredig yn asesiadau crynodol. Dylid cynnal yr asesiadau pan fydd yr ymgeiswyr wedi meithrin y sgiliau ar y lefel ofynnol.
5. Bwriedir i'r fanyleb hon roi gwybodaeth fanwl i'r awduron am gynnwys, cwmpas a chwestiynau derbyniol i ategu'r broses o ddatblygu asesiadau ar lefel mynediad 1 i lefel 3.
6. Cynlluniwyd y fanyleb hon i ategu'r broses o ddatblygu a llunio asesiadau yn Gymraeg ac yn Saesneg.

### 6.2.1 Tasg Reoledig

Caiff tasgau dan reolaeth eu pennu neu eu cymeradwyo'n allanol gan gyrff dyfarnu.

Rhaid i bob tasg dan reolaeth fodloni gofynion Manyleb Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol. Rhaid llunio canllaw marcio i ategu pob tasg dan reolaeth, gan gyfeirio'n amlwg at y gofynion asesu a'r fanyleb.

Os bydd ymgeiswyr yn methu'r dasg dan reolaeth, ni ddylent symud ymlaen i'r drafodaeth strwythuredig.

Gall aseswyr roi cyfle i ymgeiswyr geisio eglurhad ynglŷn â gofynion tasgau yn ystod yr asesiadau. Fodd bynnag, ni ddylai aseswyr roi adborth ar unrhyw waith a wneir gan ymgeisydd yn ystod yr asesiad. Er enghraifft, byddai'n amhriodol hysbysu ymgeisydd ei fod wedi ateb cwestiwn penodol yn anghywir yn ystod y dasg. Gallai eglurhad priodol gynnwys argymhell y dylai'r ymgeisydd fwrw golwg dros ei ymatebion cyn cyflwyno ei dasg wedi'i chwblhau.



## 6.2.2 Hyd

Lefel mynediad - hyd at 6 awr

Lefel 1 - hyd at 4 awr

Lefel 2 - hyd at 5 awr

Lefel 3 - hyd at 8 awr

Rhaid cynllunio'r dasg i'w chwblhau yn ei chyfanrwydd o fewn yr uchafswm oriau a nodir ar gyfer pob lefel. Rhaid cwblhau'r dasg o dan amodau rheoledig o fewn uchafswm o wyth wythnos yn olynol. Nid yw'r cyfnod o wyth wythnos yn cynnwys gwyliau academiaidd nac absenoldeb ymgeiswyr am resymau dilys. Mae'n bosibl y caniateir eithriadau arbennig ar gyfer hyd y dasg a'r gofynion o ran y cyfnod gweithio o dan amgylchiadau eithriadol (gweler polisi ystyriaethau arbennig cyrff dyfarnu).

## 6.2.3 Trafodaeth strwythuredig

Mae hon yn drafodaeth un i un neu'n drafodaeth mewn grŵp bach o hyd at bedwar ymgeisydd a gynhelir gyda'r aseswr. Ni fwriedir iddi gael ei chynnal ar ffurf sesiwn holi ac ateb.

Mae rhai deilliannau dysgu sydd ond yn gallu cael eu hasesu drwy'r dasg dan reolaeth ac, felly, ni ddylid eu cynnwys yn y drafodaeth strwythuredig.

## 7. Manyleb Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol

<b>Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol Lefel Mynediad 3</b>	
<b>Meddwl yn Feirniadol a Datrys Problemau</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p><b>CPE3.1</b></p> <p>Nodi gwybodaeth o fewn tasg lle y mae angen gwneud penderfyniadau</p>	<p>a) nodi elfennau'r dasg; b) nodi'r wybodaeth sydd ei hangen er mwyn cwblhau'r dasg.</p>
<p><b>CPE3.2</b></p> <p>Gwybod am dechnegau gwneud penderfyniadau</p>	<p>a) nodi techneg gwneud penderfyniadau i'w defnyddio wrth gwblhau'r dasg.</p>
<p><b>CPE3.3</b></p> <p>Gallu defnyddio techneg gwneud penderfyniadau</p>	<p>a) defnyddio techneg gwneud penderfyniadau yn ystod y dasg</p>
<p><b>CPE3.4</b></p> <p>Gwybod am sgiliau meddwl yn feirniadol a datrys problemau a ddefnyddir yn ystod tasg</p>	<p>a) rhoi rhesymau dros y penderfyniadau a wnaed yn ystod y dasg; b) nodi cryfderau a gwendidau'r penderfyniadau a wnaed yn ystod y dasg.</p>
<b>Cynllunio a Threfnu</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p><b>POE3.1</b></p> <p>Y gallu i gynllunio tasg</p>	<p>a) nodi prif ddiben y dasg; b) pennu targedau ac amserlenni; c) nodi'r camau y mae angen eu cymryd i gyrraedd pob targed.</p>

<b>POE3.2</b>	
Nodi a chytuno ar rolau a chyfrifoldebau priodol	a) nodi rolau a chyfrifoldebau priodol ar gyfer y dasg a chytuno arnynt.
<b>POE3.3</b>	
Gwybod am y sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddir yn ystod tasg	a) rhoi rhesymau dros sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd.
<b>Creadigrwydd ac Arloesedd</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<b>CIE3.1</b>	
Y gallu i feddwl am syniad sy'n berthnasol i dasg	a) amlinellu syniad unigol sy'n berthnasol i'r dasg.
<b>CIE3.2</b>	
Y gallu i ddewis a datblygu syniad	a) dewis syniad, gan roi rhesymau; b) datblygu'r syniad a ddewiswyd.
<b>CIE3.3</b>	
Gwybod am y prosesau creadigol a ddefnyddir yn ystod tasg	a) rhoi enghreifftiau o'r prosesau creadigol a ddefnyddiwyd.
<b>Effeithiolrwydd Personol</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<b>PE3.1</b>	
Gallu defnyddio sgiliau personol a gweithio mewn tîm	a) defnyddio sgiliau personol a gweithio mewn tîm yn ystod y dasg.

yn ystod tasg	
<b>PE3.2</b> Gallu cwblhau'r dasg a rhoi tystiolaeth o sut y cyflawnwyd hyn	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) dilyn cynllun er mwyn cwblhau'r dasg;</li> <li>b) cofnodi gwybodaeth a thystiolaeth sy'n gysylltiedig â'r dasg.</li> </ul>
<b>PE3.3</b> Gwybod am y sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddir yn ystod tasg	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) rhoi enghreifftiau o sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg.</li> </ul>

<b>Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol Lefel 1</b>	
<b>Meddwl yn Feirniadol a Datrys Problemau</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<b>CP1.1</b> Nodi gwybodaeth briodol o fewn tasg lle y mae angen gwneud penderfyniadau	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) nodi'r prif faterion sy'n gysylltiedig â'r dasg;</li> <li>b) nodi'r brif wybodaeth sydd ei hangen er mwyn cwblhau'r dasg.</li> </ul>
<b>CP1.2</b> Gwybod am dechnegau gwneud penderfyniadau	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) nodi technegau gwneud penderfyniadau i'w defnyddio wrth gwblhau'r dasg.</li> </ul>
<b>CP1.3</b> Gallu dewis a defnyddio techneg gwneud	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) dewis a defnyddio techneg gwneud penderfyniadau yn ystod y dasg.</li> </ul>

penderfyniadau	
<b>CP1.4</b>  Gwybod am sgiliau meddwl yn feirniadol a datrys problemau a ddefnyddir yn ystod tasg	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) myfyrio ar y wybodaeth a gasglwyd, y penderfyniadau a wnaed a chanlyniadau'r dasg;</li> <li>b) nodi cryfderau a gwendidau'r penderfyniadau a wnaed yn ystod y dasg.</li> </ul>
<b>Cynllunio a Threfnu</b>	
<b>Deiliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<b>PO1.1</b>  Gallu cynllunio a threfnu tasg	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) nodi prif ddiben y dasg;</li> <li>b) llunio cynllun ar gyfer y dasg sy'n cynnwys targedau cyraeddadwy, amserol, mesuradwy, penodol, uchelgeisiol a synhwyrol (CAMPUS);</li> <li>c) nodi'r trefniadau ar gyfer adolygu'r cynllun.</li> </ul>
<b>PO1.2</b>  Nodi a chytuno ar rolau a chyfrifoldebau priodol	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) nodi a chytuno ar rolau a chyfrifoldebau priodol ar gyfer y dasg.</li> </ul>
<b>PO1.3</b>  Gwybod am y sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddir yn ystod tasg	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) myfyrio ar y sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg;</li> <li>b) nodi cryfderau a gwendidau'r sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg.</li> </ul>
<b>Creadigrwydd ac Arloesedd</b>	
<b>Deiliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<b>CI1.1</b>  Gallu meddwl am syniadau sy'n	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) amlinellu syniadau unigol sy'n berthnasol i'r dasg;</li> <li>b) rhannu syniadau perthnasol ag eraill yn ystod y</li> </ul>

berthnasol i dasg a'u rhannu	dasg.
<b>CI1.2</b> Gallu dewis a datblygu syniad priodol	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) dewis syniad priodol gan roi rhesymau;</li> <li>b) nodi cryfderau a gwendidau'r syniad a ddewiswyd;</li> <li>c) datblygu'r syniad a ddewiswyd.</li> </ul>
<b>CI1.3</b> Gwybod am y prosesau creadigol a ddefnyddir yn ystod tasg	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) myfyrio ar y prosesau creadigol a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg;</li> <li>b) nodi'r hyn a aeth yn dda a beth y gellid ei wella.</li> </ul>
<b>Effeithiolrwydd Personol</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<b>P1.1</b> Gallu defnyddio sgiliau personol a gweithio mewn tîm yn ystod tasg	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) defnyddio sgiliau personol a gweithio mewn tîm priodol yn ystod y dasg.</li> </ul>
<b>P1.2</b> Gallu cwblhau'r dasg a rhoi tystiolaeth o sut y cyflawnwyd hyn	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) dilyn cynllun er mwyn cwblhau'r dasg;</li> <li>b) cofnodi gwybodaeth a thystiolaeth sy'n gysylltiedig â'r dasg.</li> </ul>
<b>P1.3</b> Gwybod am y sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddir yn ystod tasg	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) myfyrio ar y sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg.</li> </ul>

## Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol Lefel 2

### Meddwl yn Feirniadol a Datrys Problemau

**Deilliant dysgu:**

**Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:**

#### **CP2.1**

Disgrifio gwybodaeth berthnasol o fewn tasg lle y mae angen gwneud penderfyniadau lluosog

- a) disgrifio materion sylfaenol sy'n gysylltiedig â'r dasg;
- b) disgrifio'r wybodaeth sydd ei hangen er mwyn cwblhau'r dasg.

#### **CP2.2**

Deall technegau gwneud penderfyniadau priodol

- a) cymharu technegau gwneud penderfyniadau i'w defnyddio wrth gwblhau'r dasg.

#### **CP2.3**

Gallu dewis a defnyddio technegau gwneud penderfyniadau effeithiol

- a) dewis a defnyddio technegau gwneud penderfyniadau effeithiol yn ystod y dasg.

#### **CP2.4**

Deall sgiliau meddwl yn feirniadol a datrys problemau a ddefnyddir yn ystod tasg

- a) myfyrio ar y wybodaeth a gasglwyd, y penderfyniadau a wnaed a chanlyniad y dasg, a'u hadolygu;
- b) disgrifio cryfderau a gwendidau'r penderfyniadau a wnaed yn ystod y dasg.

### Cynllunio a Threfnu

**Deilliant dysgu:**

**Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:**

#### **PO2.1**

Gallu cynllunio a

- a) disgrifio prif ddiben y dasg;
- b) llunio a threfnu cynllun ar gyfer y dasg sy'n cynnwys

threfnu tasg	targedau CAMPUS; c) nodi'r adnoddau sydd eu hangen; d) nodi'r trefniadau ar gyfer adolygu'r cynllun.
<b>PO2.2</b> Disgrifio a chytuno ar rolau a chyfrifoldebau	a) Disgrifio'r rolau a chyfrifoldebau priodol ar gyfer y dasg; b) Trafod a chytuno ar bennu rolau a chyfrifoldebau priodol ar gyfer y dasg.
<b>PO2.3</b> Deall y sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddir yn ystod tasg	a) myfyrio ar y sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg a'u hadolygu; b) disgrifio cryfderau a gwendidau'r sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg.
<b>Creadigrwydd ac Arloesedd</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<b>CI2.1</b> Gallu meddwl am syniadau creadigol sy'n berthnasol i dasg a'u rhannu	a) nodi syniadau creadigol sy'n berthnasol i'r dasg yn unigol; b) rhannu syniadau creadigol ag eraill yn ystod y dasg.
<b>CI2.2</b> Gallu dewis a datblygu syniad priodol	a) asesu addasrwydd syniadau; b) dewis syniad priodol gan roi rhesymau; c) disgrifio cryfderau a gwendidau'r syniad a ddewiswyd; d) datblygu'r syniad a ddewiswyd.
<b>CI2.3</b> Deall y prosesau creadigol a ddefnyddir yn ystod tasg	a) adolygu'r prosesau creadigol a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg; b) myfyrio ar yr hyn a aeth yn dda ac awgrymu gwelliannau.



<b>Effeithiolrwydd Personol</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p><b>P2.1</b></p> <p>Gallu cymhwyso sgiliau personol a gweithio mewn tîm yn effeithiol yn ystod tasg</p>	<p>a) cymhwyso sgiliau personol a gweithio mewn tîm priodol yn effeithiol yn ystod y dasg;</p>
<p><b>P2.2</b></p> <p>Gallu cwblhau'r dasg a rhoi tystiolaeth o sut y cyflawnwyd hyn</p>	<p>a) dilyn cynllun er mwyn cwblhau'r dasg a gwneud newidiadau lle y bo'n briodol;</p> <p>b) cofnodi a threfnu gwybodaeth a thystiolaeth sy'n gysylltiedig â'r dasg.</p>
<p><b>P2.3</b></p> <p>Deall y sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddir yn ystod tasg</p>	<p>a) adolygu'r sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg;</p> <p>b) myfyrio ar eich cyfraniad eich hun at y dasg.</p>

<b>Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol Lefel 3</b>	
<b>Meddwl yn Feirniadol a Datrys Problemau</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<p><b>CP3.1</b></p> <p>Esbonio gwybodaeth berthnasol o fewn tasg lle y mae angen gwneud penderfyniadau lluosog</p>	<p>a) esbonio materion sylfaenol sy'n gysylltiedig â'r dasg;</p> <p>b) esbonio'r wybodaeth sydd ei hangen er mwyn cwblhau'r dasg.</p>
<p><b>CP3.2</b></p> <p>Deall amrywiaeth o</p>	<p>a) gwerthuso amrywiaeth o dechnegau gwneud</p>

dechnegau gwneud penderfyniadau priodol	penderyniadau i'w defnyddio wrth gwblhau'r dasg.
<b>CP3.3</b> Gallu dewis, cyfiawnhau a defnyddio technegau gwneud penderfyniadau effeithiol	a) dewis, cyfiawnhau a defnyddio technegau gwneud penderfyniadau effeithiol yn ystod y dasg.
<b>CP3.4</b> Deall a gwerthuso sgiliau meddwl yn feirniadol a datrys problemau a ddefnyddir yn ystod tasg	a) myfyrio ar y wybodaeth a gasglwyd, y penderfyniadau a wnaed a chanlyniad y dasg, a'u hadolygu; b) gwerthuso cryfderau a gwendidau'r penderfyniadau a wnaed yn ystod y dasg.
<b>Cynllunio a Threfnu</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<b>PO3.1</b> Gallu cynllunio a threfnu tasg	a) esbonio prif ddiben y dasg; b) llunio cynllun manwl ar gyfer y dasg sy'n cynnwys targedau SMART; c) nodi'r adnoddau priodol sydd eu hangen; d) cynnal asesiad risg; e) disgrifio cynlluniau wrth gefn priodol ar gyfer y camau gweithredu o fewn y cynllun; f) nodi'r trefniadau ar gyfer monitro ac adolygu'r cynllun.
<b>PO3.2</b> Esbonio, cyfiawnhau a chytuno ar rolau a chyfrifoldebau	a) esbonio a chyfiawnhau'r rolau priodol sydd eu hangen ar gyfer y dasg; b) trafod a chytuno ar bennu rolau a chyfrifoldebau priodol ar gyfer y dasg.

<b>PO3.3</b>	
Deall a gwerthuso'r sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddir yn ystod tasg	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) myfyrio ar y sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg a'u dadansoddi;</li> <li>b) dadansoddi cryfderau a gwendidau'r sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg.</li> </ul>
<b>Creadigrwydd ac Arloesedd</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<b>CI3.1</b>	
Gallu meddwl am syniadau creadigol sy'n berthnasol i dasg a'u rhannu	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) nodi syniadau creadigol sy'n berthnasol i'r dasg yn unigol;</li> <li>b) rhannu amrywiaeth o syniadau creadigol ag eraill yn ystod y dasg.</li> </ul>
<b>CI3.2</b>	
Gallu dewis, cyfiawnhau a datblygu syniad priodol	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) gwerthuso addasrwydd amrywiaeth o syniadau;</li> <li>b) dewis syniad priodol gan roi rhesymau;</li> <li>c) cyfiawnhau rhesymau dros ystyried achosion posibl o ansicrwydd a risgiau;</li> <li>d) datblygu'r syniad a ddewiswyd.</li> </ul>
<b>CI3.3</b>	
Deall a gwerthuso'r prosesau creadigol a ddefnyddir yn ystod tasg	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) gwerthuso'r prosesau creadigol a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg;</li> <li>b) myfyrio'n feirniadol ar yr hyn a aeth yn dda ac awgrymu gwelliannau.</li> </ul>
<b>Effeithiolrwydd Personol</b>	
<b>Deilliant dysgu:</b>	<b>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</b>
<b>P3.1</b>	
Gallu cymhwyso sgiliau personol a gweithio mewn tîm yn effeithiol yn ystod tasg	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) cymhwyso sgiliau personol a gweithio mewn tîm priodol yn effeithiol yn ystod y dasg.</li> </ul>

<p><b>P3.2</b></p> <p>Gallu cwblhau'r dasg a rhoi tystiolaeth o sut y cyflawnwyd hyn</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) dilyn cynllun er mwyn cwblhau'r dasg a gwneud newidiadau lle y bo'n briodol;</li> <li>b) cofnodi a threfnu gwybodaeth a thystiolaeth sy'n gysylltiedig â'r dasg yn rhesymegol.</li> </ul>
<p><b>P3.3</b></p> <p>Deall a gwerthuso'r sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddir yn ystod tasg</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) adolygu'r sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg;</li> <li>b) gwerthuso eich cyfraniad eich hun at y dasg;</li> <li>c) gwerthuso eich cyfraniad eich hun at berfformiad cyffredinol y tîm.</li> </ul>

## 7.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol

Mae'r cymwysterau hyn yn ymwneud ag arddangos sgiliau wrth wneud y canlynol:

- meddwl yn feirniadol a datrys problemau;
- cynllunio a threfnu;
- creadigrwydd ac arloesedd; a
- effeithiolrwydd personol;

mewn cyd-destunau cyfarwydd, y mae'n rhaid i rai ohonynt fod yn ffurfiol ac yn gysylltiedig ag addysg, hyfforddiant, gwaith neu rolau cymdeithasol.

### Nodiadau

- Lefel mynediad 3, dylai'r cynnwys a'r deunyddiau fod yn sylfaenol, h.y. o'r math y gallai ymgeiswyr ddod ar ei draws yn eu gwaith, eu hastudiaethau neu mewn gweithgareddau eraill.
- Lefel 1 a lefel 2, dylai'r cynnwys a'r deunyddiau fod yn syml, h.y. o'r math y bydd ymgeiswyr yn aml yn dod ar ei draws yn eu gwaith, eu hastudiaethau neu mewn gweithgareddau eraill.
- Lefel 3, dylai'r cynnwys a'r deunyddiau fod yn gymhleth, h.y. gallant fod yn ymestynnol o ran y syniadau y maent yn eu cyflwyno, cynnwys nifer o elfennau, ymwneud â materion haniaethol neu sensitif neu gynnwys rhesymu nad yw'n glir ar unwaith.

### 7.1.1 Asesu

Caiff ymgeiswyr eu hasesu drwy dasg dan reolaeth a thrafodaeth strwythuredig er mwyn dangos bod eu sgiliau yn bodloni Manyleb Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol ar y lefel ofynnol.

Cynlluniwyd y dasg reoledig er mwyn asesu'r ffordd y caiff sgiliau cyflogadwyedd eu cymhwyso mewn ffordd integredig a chyfannol, sy'n berthnasol i gyd-destunau go iawn.

Mae'r drafodaeth strwythuredig yn cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol yr ymgeiswyr ac yn ei gwneud yn ofynnol iddynt fyfyrion ar eu dysgu a'i werthuso. Rhaid i'r drafodaeth strwythuredig fod yn berthnasol i'r dasg reoledig bob amser.

Cynhelir asesiadau ar ôl i'r ymgeiswyr ddysgu a meithrin y sgiliau ar y lefel ofynnol. Rhaid i'r drafodaeth strwythuredig gael ei chynnal ar ôl y dasg reoledig bob amser.

Pan fydd ymgeisydd wedi methu tasg reoledig, ni ddylai gymryd rhan yn y drafodaeth strwythuredig. Fodd bynnag, gall ymgeiswyr ymgymryd â thasg reoledig wahanol, ac os bydd yn llwyddiannus, gymryd rhan mewn trafodaeth strwythuredig.

### **7.1.2 Datganiad hygrychedd**

Dylai'r dasg dan reolaeth a'r drafodaeth strwythuredig fod yn hygrych i'r rhai â gofynion asesu penodol heb danseilio cyflawniad ar y safon ofynnol. Dylai canolfannau ddefnyddio asesiadau cychwynnol er mwyn nodi unrhyw gymorth neu addasiadau unigol angenrheidiol.

## **7.2 Manyleb y dasg reoledig a'r drafodaeth strwythuredig**

1. Dyfernir y cymhwyster Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol i ymgeiswyr sy'n dangos bod eu sgiliau yn bodloni'r manylebau pwnc yn y dasg dan reolaeth a'r Drafodaeth Strwythuredig.
2. Mae'r dasg dan reolaeth yn mesur sgiliau pwnc-benodol a rhaid iddi ddangos ymgeiswyr yn defnyddio'r sgiliau mewn ffordd gyfannol sy'n gofyn iddynt eu cymhwyso mewn ffordd ystyrllon, sy'n berthnasol i amgylchiadau pwrpasol, go iawn.
3. Diben y drafodaeth strwythuredig yw cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol ymgeiswyr. Mae'n gyfle i hyrwyddo dysgu mwy medrus ac annibynnol drwy fyfyrion ar berfformiad a'i werthuso.
4. Mae'r dasg reoledig a'r drafodaeth strwythuredig yn asesiadau crynodol. Dylid cynnal yr asesiadau pan fydd yr ymgeiswyr wedi meithrin y sgiliau ar y lefel ofynnol.
5. Bwriedir i'r fanyleb hon roi gwybodaeth fanwl i'r awduron am gynnwys, cwrpas a chwestiynau derbyniol i ategu'r broses o ddatblygu asesiadau ar lefel mynediad 1 i lefel 3.
6. Cynlluniwyd y fanyleb hon i ategu'r broses o ddatblygu a llunio asesiadau yn Gymraeg ac yn Saesneg.

### **7.2.1 Tasg Reoledig**

Caiff tasgau dan reolaeth eu pennu neu eu datblygu yn allanol gan ganolfannau a'u cymeradwyo gan gyrrff dyfarnu.

Rhaid i bob tasg dan reolaeth fodloni gofynion Manylebau Sgiliau Cyflogadwyedd

Hanfodol. Rhaid llunio canllaw marcio i ategu pob tasg dan reolaeth, gan gyfeirio'n amlwg at y gofynion asesu a'r fanyleb.

Os bydd ymgeiswyr yn methu'r dasg dan reolaeth, ni ddylent symud ymlaen i'r drafodaeth strwythuredig.

Gall aseswyr roi cyfle i ymgeiswyr geisio eglurhad ynglŷn â gofynion y dasg yn ystod yr asesiad. Fodd bynnag, ni ddylid gwneud hyn yn ystod unrhyw fath o asesiad ffurfiannol. Fodd bynnag, ni ddylai aseswyr roi adborth ar unrhyw waith a wneir gan ymgeisydd yn ystod yr asesiad. Er enghraifft, byddai'n amhriodol hysbysu ymgeisydd ei fod wedi ateb cwestiwn penodol yn anghywir yn ystod y dasg. Gallai eglurhad priodol gynnwys argymhell y dylai'r ymgeisydd fwrw golwg dros ei ymatebion cyn cyflwyno ei dasg wedi'i chwblhau.

### **7.2.2 Hyd**

Lefel mynediad - hyd at 6 awr

Lefel 1 - hyd at 4 awr

Lefel 2 - hyd at 5 awr

Lefel 3 - hyd at 8 awr

Rhaid cynllunio'r Dasg i'w chwblhau yn ei chyfanrwydd o fewn yr uchafswm oriau a nodir ar gyfer pob lefel. Rhaid cwblhau'r dasg o dan amodau rheoledig o fewn uchafswm o wyth wythnos yn olynol. Nid yw'r cyfnod o wyth wythnos yn cynnwys gwyliau academaidd nac absenoldeb ymgeiswyr am resymau dilys. Mae'n bosibl y caniateir eithriadau arbennig ar gyfer hyd y dasg a'r gofynion o ran y cyfnod gweithio o dan amgylchiadau eithriadol (gweler polisi ystyriaethau arbennig cyrff dyfarnu).

### **7.2.3 Trafodaeth strwythuredig**

Mae hon yn drafodaeth un i un neu'n drafodaeth mewn grŵp bach o hyd at bedwar ymgeisydd a gynhelir gyda'r aseswr. Ni fwriedir iddi gael ei chynnal ar ffurf sesiwn holi ac ateb.

Mae rhai deilliannau dysgu sydd ond yn gallu cael eu hasesu drwy'r dasg dan reolaeth ac, felly, ni ddylid eu cynnwys yn y drafodaeth strwythuredig.